

Univerzita Palackého v Olomouci
Fakulta tělesné kultury

OCHRANA ČLOVĚKA PŘI SPOLEČENSKÝCH AKCÍCH
Diplomová práce

Autor: Bc. Lukáš Stránský, Tělesná výchova a sport

Vedoucí práce: doc. Ing. Jaromír Novák, CSc.

Olomouc 2016

Bibliografická identifikace

Jméno a příjmení autora: Bc. Lukáš Stránský

Název diplomové práce: Ochrana člověka při společenských akcích

Pracoviště: UP Olomouc, Fakulta tělesné kultury, Katedra aplikovaných pohybových aktivit

Vedoucí diplomové práce: doc. Ing. Jaromír Novák, CSc.

Rok obhajoby diplomové práce: 2016

Abstrakt: Diplomová práce poukazuje na možná rizika a problematiku informovanosti obyvatelstva týkající se základních informací chování v krizových situacích a mimořádných událostech při společenských akcích. Dále Informuje o signalizačních zařízeních a prostředcích, které mohou pomoci při krizových situacích. A na závěr vyhodnocení dotazníkového průzkumu informovanosti obyvatel. Cílem a podstatou této práce je, aby obyvatelstvo více přemýšlelo nad svou bezpečností a možnými riziky co na ně mohou čekat při společenských akcích.

Klíčová slova: znalost, prevence, připravenost, riziko, ochrana člověka, společenské akce

Souhlasím s půjčováním diplomové práce v rámci knihovních služeb.

Bibliographic identification

Name and surname: Bc. Lukas Stransky

Title of thesis: Protection of man at social events

Workplace: UP Olomouc, Faculty of Physical Culture, Department of Adapted Physical Activity

Supervisor: doc. Ing. Jaromir Novak, PhD.

Year thesis defense: 2016

Abstract: Thesis shows the possible risks and issues of public awareness regarding the basic information behavior in crisis situations and incidents at social events. It also provides information about the signal equipment and resources that can help in crisis situations. And finally, informed evaluation of the survey population. The aim and essence of this work is to make the population more pondering over their safety and potential risks of what they can expect at social events.

Keywords: knowledge, prevention, preparedness, risk, protection of human, social events

I agree with lending of the thesis in the library services.

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracoval samostatně pod vedením doc. Ing. Jaromíra Nováka, CSc., uvedl všechny použité literární a odborné zdroje a dodržoval zásady vědecké etiky.

V Olomouci dne

.....
podpis

Děkuji vedoucímu práce doc. Ing. Jaromíru Novákovi, CSc. za individuální přístup a cenné rady, které mi poskytl při zpracování diplomové práce. Dále bych chtěl poděkovat všem ostatním, kteří mě provází životem a kteří i zdánlivou maličkostí přispěli k psaní této práce. V neposlední řadě děkuji rodině a přátelům za trpělivost a podporu při psaní této práce.

OBSAH

1. Úvod	8
2. Cíl práce	9
3. Bezpečnost České republiky	10
3.1. Úvod.....	10
3.2. Bezpečnost.....	10
3.3. Nové bezpečnostní poznatky	11
4. Ochrana obyvatelstva	12
4.1. Základní složky integrovaného záchranného systému (IZS).....	12
4.1.1. Úvod	12
4.2. Hasičský záchranný sbor České republiky	13
4.3. Zdravotnická záchranná služba	14
4.4. Policie ČR	15
4.5. Jednotné tísňové číslo 112	16
4.5.1. Vývoj v České republice.....	18
5. Právní základy pro bezpečnost při společenských a sportovních akcích	19
5.1. Úvod.....	19
5.2. Odpovědnost za úrazy a způsobené škody	21
5.3. Odpovědnost organizátora a pořadatele	22
5.4. Bezpečnost na sportovních akcích s dětmi.....	22
5.5. Organizace sportovní akce z pohledu bezpečnosti	23
5.5.1. Základní povinnosti pořadatele sportovní akce	24
5.5.2. Pravidla, propozice, provozní řády.....	28
5.5.3. Dobrovolníci při organizaci sportovní akce	29
5.5.4. Minimalizace rizik vzniku odpovědnosti za škodu.....	29
5.5.4.1. Problematika reversu	30
5.5.5. Využití pozemní komunikace pro sportovní akci.....	30
5.5.6. Zákazy pořádání sportovní akce.....	31
6. Prostředí sportovních akcí z hlediska bezpečnosti	32

6.1.	Organizace akcí v „budově“	33
6.2.	Organizace akcí v městském prostředí	34
6.3.	Organizace akcí v lese	34
6.4.	Organizace akcí na vodě	36
6.5.	Organizace sportovních týmových akcí (teambuilding)	37
7.	Přehled mimořádných událostí ve společenských zařízeních.....	39
7.1.	Úvod.....	39
7.2.	Mimořádné události	39
7.3.	Požár	39
7.4.	Bouře	40
7.5.	Vichřice	40
7.6.	Povodně	41
7.7.	Radiační havárie	41
7.8.	Únik nebezpečné látky.....	42
7.9.	Destrukce budovy	42
7.10.	Vlna veder.....	43
7.10.1.	Nebezpečí přehřátí organismu.....	43
7.10.1.1.	Úpal	44
7.10.1.2.	Úžeh	44
7.10.2.	Další nebezpečí způsobená vedry	44
7.11.	Terorismus	44
8.	Dotazníkový průzkum.....	46
8.1.	O průzkumu	46
8.2.	Vyhodnocení dotazníku.....	59
9.	Závěr	60
10.	Referenční seznam.....	62
	Příloha.....	64

1. Úvod

Ochranou člověka jsem se začal zabývat po tom, co jsem se doslechl od rodinných známých, že jejich syna na koncertu ušlapal dav fanoušku, co se věnovali tanci a poslechu hudby a přitom jim pod nohama vyhasínal mladý život. Vzhledem k tomu, že i já někdy s kamarády nebo přítelkyní vyrazíme na nějakou tu společenskou akci, ať už to je koncert nějaké kapely nebo v zimním období na nějaký ten ples, tak jsem se začal zajímat i o naši bezpečnost a ochranu při těchto společenských akcích.

Bylo to pro mě tak zajímavé téma, že jsem se rozhodl zaměřit se na více společenských akcí, jako jsou hudební festivaly v přírodě nebo halách, běžecké sporty, vodní sporty a různé teambuildingové akce. V dnešní technologicky vyspělé době, existuje mnoho rizik, co jsou na těchto akcích kolem nás a ohrožují naše bezpečí a mnohdy o nich ani nemáme tušení. Nikdy nelze se stoprocentní úspěšností určit kdy, kde a o jaké síle vznikne nebezpečí, nějaké neštěstí nebo útoku teroristů. Natož pak s dostatečným předstihem varovat a zaručit i bezpečnost ohrožených obyvatel.

Můj osobní názor na danou věc je takový, že by ochrana obyvatel na těchto akcích měla být daleko vyšší díky všeobecné informovanosti a také připravenosti jednotlivých lidí.

2. Cíl práce

Cílem této práce je analyzovat ochranu člověka s ohledem na bezpečnost při společenských akcích, které lidé navštěvují. Analýza bude provedena prostřednictvím dotazníkového šetření a odpovědi daných respondentů budou následně vyhodnoceny v závěru mé práce. Z dotazníkového šetření zjistím vnímání lidí s ohledem na ochranu a bezpečnost při společenských akcích. Po důkladném vyhodnocení dotazníkového šetření budou stanoveny zásadní doporučení s účelem upozornit obyvatelstvo na jejich ochranu a bezpečnost při společenských akcích.

3. Bezpečnost České republiky

3.1. Úvod

Jednou ze základních úloh státu je garance bezpečnosti občanů a vytváření podmínek k výraznému omezení bezpečnostních hrozeb. Vzdůstá i význam ekonomického rozvoje státu, jeho sociální stability, zajišťování rozvoje demokracie a ochrany lidských práv. [12]

Informovanost a varování občanů z hlediska jejich ochrany a bezpečnosti je v dnešní době veliká, ale bohužel osobní přístup občanů být informován je velice malý.

3.2. Bezpečnost

Úroveň bezpečnosti ČR a jejich občanů závisí tedy na schopnosti státu dosahovat takové poznatkové technické a technologické úrovně, která umožní získat, osvojovat si a rozvíjet k tomu potřebné specifické schopnosti. Bude rovněž záviset na schopnosti ČR rozvíjet své priority v rámci bezpečnostních struktur demokratických států a adekvátním způsobem reagovat na stále se zvyšující konkurenční tlaky v globalizujícím se světě. Bezpečnostní výzvy, kterým budeme čelit, budou stále složitější a naše schopnost se s nimi vyrovnat bude podstatně ovlivněna promyšleností našich přístupů ve využívání možností a příležitostí, které bude nabízet bezpečnostní a obranný výzkum a vývoj ČR.

Bezpečnostní výzkum v ČR musí proto přinášet nové poznatky, výrobky, technologie a služby, které budou zvyšovat připravenost státu na prevenci a reakci proti hrozbám a na likvidaci jejich důsledků. Musí být vnímán jako systémové integrované řešení specifické výzkumné podpory a nedílná součást bezpečnostního systému státu a jeho bezpečnostní politiky. Prioritou zaměření výzkumu bezpečnosti bude minimalizace bezpečnostních hrozeb a jejich následků vyplývajících zejména z možných změn v oblasti životního prostředí, demografického vývoje, ekonomického vývoje, surovinových a energetických zdrojů, vědy a technologického vývoje, kybernetické bezpečnosti, terorismu a organizovaného zločinu. [12]

- Vnější bezpečnost státu:

Souhrn mezinárodněpolitických, ekonomických a vojenských vztahů státu s okolními subjekty

Zajištění územní celistvosti, svrchovanosti a nezávislosti státu

Nedotknutelnosti hranic a ochrana zastupitelských úřadů

Eliminace vojenských a ekonomických hrozeb (migrační vlna ...).

- Vnitřní bezpečnost státu

Souhrn vnitřních bezpečnostních podmínek a legislativních opatření

Zachování a zajištění vnitřních funkcí státu

Ochranu demokratických základů

Ochranu vnitřního pořádku, bezpečnosti a zákonnosti

Ochranu životů, zdraví, majetkových hodnot a životního prostředí. [12]

3.3. Nové bezpečnostní poznatky

Výsledky (aktivit) výzkumu v oblasti bezpečnosti a obrany budou realizovány v praxi prostřednictvím nových poznatků, technologií, technických a technologických postupů, prototypů nových výrobků, autorizovaných softwarů, nových metodik a metodických postupů, odborných analytických a koncepčních prací, návrhu legislativních norem, studijně rozborových prací, publikační činnosti v ČR i zahraničí.

Uživatелеm výsledků výzkumu v oblasti bezpečnosti budou instituce státní správy a samosprávy, prvky Bezpečnostního systému ČR, bezpečnostní složky a podnikatelské subjekty působící v oblasti zajišťování bezpečnosti a obrany, odborná veřejnost a z pohledu sebeochrany i obyvatelstvo ČR. [12]

4. Ochrana obyvatelstva

Ochrana obyvatelstva patří k základním pilířům systému bezpečnosti České republiky. Zahrnuje nejen plnění úkolů civilní ochrany, zejména varování, ukrytí, evakuaci a nouzové přežití obyvatelstva, ale je souhrn všech opatření, která vedou k zabezpečení ochrany života a zdraví lidí, majetku a životního prostředí. Můžeme do ní zařadit mimo jiné záchranné a likvidační práce prováděné integrovaným záchranným systémem, požární ochranu, ochranu zdraví nebo i systém krizových opatření.

Úkoly ochrany obyvatelstva plní především složky integrovaného záchranného systému, ale svůj podíl na ní mají také orgány kraje, obce, právnické a podnikající fyzické osoby i samotní občané. [2]

I když se může zdát název „ochrana obyvatelstva“ někomu úsměvný, je to jeden ze základních pilířů ochrany člověka, ať už při společenských, kulturních nebo sportovních akcích a stará se o naši bezpečnost v případě krizových situací.

4.1. Základní složky integrovaného záchranného systému (IZS)

4.1.1. Úvod

Integrovaný záchranný systém (IZS) je efektivní systém vazeb, pravidel spolupráce a koordinace záchranných a bezpečnostních složek, orgánů státní správy a samosprávy, fyzických a právnických osob při společném provádění záchranných a likvidačních prací a přípravě na mimořádné události. Tak aby stručně řečeno „nikdo nebyl opomenut, kdo pomoci může a vzájemně si nikdo z nich nepřekážel.“

Hasičský záchranný sbor ČR je hlavním koordinátorem a páteří integrovaného záchranného systému. V praxi to znamená, že pokud zasahuje více složek IZS, na místě většinou velí příslušník Hasičského záchranného sboru ČR, který řídí součinnost složek a koordinuje záchranné a likvidační práce. Operační a informační středisko IZS (je jím operační a informační středisko HZS ČR) povolává a nasazuje potřebné síly a prostředky jednotlivých složek IZS v konkrétních lokalitách. Na strategické úrovni je pak integrovaný záchranný systém koordinován krizovými orgány krajů a Ministerstva vnitra.

Dle zákona č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému velitel zásahu má při provádění záchranných a likvidačních prací rozsáhlé pravomoci. Může mj. zakázat nebo omezit vstup osob na místo zásahu, nařídít evakuaci osob nebo stanovit jiná dočasná omezení k ochraně života, zdraví, majetku a životního prostředí, velitel zásahu je rovněž ze zákona oprávněn vyzvat právnické a fyzické osoby k poskytnutí osobní nebo věcné pomoci.

Firmy a občané mají ze zákona povinnost tuto žádost o pomoc při řešení mimořádné události vyslyšet.

Práva a povinnosti právnických, podnikajících fyzických osob a fyzických osob při mimořádných událostech stanoví zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, v §23-25. [2]

Právě při pořádání nejen sportovních, ale i společenských akcí na vyšší úrovni, bývá na místě alespoň jedna za složek IZS a dohlížíjí na hladký průběh ať už fotbalových utkání nebo automobilových závodů ve venkovním prostředí, tak i u zápasů v halách jako jsou basketbalová utkání, házená atd. I při pořádání společenských akcí je mnohdy zapotřebí IZS, který není mnohdy ani vidět, ale je připraven se starat o naši bezpečnost. Na rizikových fotbalových utkáních z hlediska konfliktu fanoušků můžeme na místě vidět i více složek IZS.

4.2. Hasičský záchranný sbor České republiky

Hasičský záchranný sbor České republiky (ve zkratce HZS ČR) je seskupení rozpočtových organizací, jejichž úkolem je ochrana životů, zdraví a majetku obyvatel před požáry a pomoc při mimořádných událostech (živelních pohromách apod.). K roku 2009 byl počet zaměstnanců 10 797. [2]

Základním posláním HZS ČR je chránit životy a zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech. HZS ČR plní úkoly v oblasti integrovaného záchranného systému, krizového řízení a požární ochrany.

Pokud zvláštní právní předpis stanoví v mezích úkolů hasičského záchranného sboru působnost ministerstva, vykonává ji generální ředitelství. Úkoly hasičského záchranného sboru plní příslušníci HZS ve služebním poměru a občanští zaměstnanci HZS v pracovním poměru.

Telefonní číslo k přivolání hasičů je 150 (zneužití je trestné). [2]

V Česku působí hasiči různými formami:

a) **Hasičský zachranný sbor české republiky (HZS)**

Seskupení rozpočtových organizací s názvem Hasičský záchranný sbor České republiky, kde vykonávají práci hasiče jako své hlavní povolání.

b) **Hasičský záchranný sbor české republiky podniků (HZSp)**

Je jednotka hasičů, kterou zřizuje právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba, a kde hasiči vykonávají práci, jako své hlavní povolání. (LETIŠTĚ Václava Havla, SETUZA, ŠKODA Mladá Boleslav).

c) Sbor dobrovolných hasičů (SDH)

Je organizační složkou Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska. Podílejí se převážně na organizaci závodů, plesů a jiných aktivit v obci/měště. Člen nemusí být zařazen v JSDH. [2]

d) Jednotky sborů dobrovolných hasičů obcí (JSDHo)

V jednotkách sborů dobrovolných hasičů, kde vykonávají práci hasiče dobrovolně ve svém pracovním volnu, mohou také dostávat finanční odměnu nejčastěji od zřizovatele nebo sponzora dané hasičské jednotky. Zřizovatelem je obec. Člen jednotky nemusí být členem SDH. Členství je v JSDHo je řešeno smluvně s obcí.

e) Jednotky sborů dobrovolných hasičů podniků (JSDHp)

Je jednotka hasičů, kterou zřizuje právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba. Do jednotky jsou zařazeni zaměstnanci podniků a službu vykonávají dobrovolně. [2]

Hasičský záchranný sbor České republiky je osobně přítomen na všech rizikových fotbalových utkáních, kde fanoušci často používají nebezpečnou pyrotechniku a tím ohrožují bezpečí nejen svoje, ale i lidí v jejich okolí. A nejen na fotbalových utkáních můžeme zahlédnout hasičský záchranný sbor, jsou to i jiné akce kde je jejich potřeba velice vysoká při záchraně lidských životů a to třeba u automobilových závodů, kde pomáhají v případě kolize vyprošťovat závodníky z aut a takhle by, jsme mohli pokračovat dále, kde všude jsou tito hrdinové potřeba.

4.3. Zdravotnická záchranná služba

Zdravotnická záchranná služba není v Česku zajišťována soukromými organizacemi, ale příspěvkovými organizacemi zřizovanými krajskými úřady. Zdravotnická záchranná služba má tak charakter služby garantované státem a spravované prostřednictvím samosprávných krajů. Na některých místech Česka provozují záchrannou službu i nestátní organizace, avšak přednemocniční neodkladná péče je zajištěna smluvně s územní záchrannou službou příslušného kraje nebo jsou výjezdové skupiny zařazeny do systému poskytování odborné přednemocniční neodkladné péče podle zákona 240/2000 Sb. o krizovém řízení. [14]

Podle statistik Asociace zdravotnických záchranných služeb bylo v roce 2015 provedeno celkem 1 067 704 výjezdů posádek zdravotnických záchranných služeb. Největší počet výjezdů byl zaznamenán ve středočeském kraji a to 134 661, nejméně výjezdů pak bylo provedeno v kraji Vysočina a to 44 444. [15]

Přednemocniční neodkladnou péči zajišťují výjezdové skupiny:

a) rychlá zdravotnická pomoc (RZP)

V níž je nejméně dvoučlenná posádka, ve složení řidič-záchranář a zdravotnický záchranář. [13]

b) rychlá lékařská pomoc (RLP)

S nejméně tříčlennou posádkou ve složení řidič-záchranář, zdravotnický záchranář a lékař (min. 1 atestace v oboru chirurgie, vnitřní lékařství, všeobecné lékařství, anesteziologie a resuscitace nebo pediatrie, avšak nejvhodnější je atestace v oboru urgentní medicína). [13]

c) rychlá lékařská pomoc v systému Rendez-Vous (RV)

S nejméně dvoučlennou posádkou, ve složení řidič-záchranář a lékař, která pracuje nejčastěji v součinnosti s výjezdovými skupinami rychlé zdravotnické pomoci ve víceúrovňovém setkávacím systému. [13]

d) letecká záchranná služba (LZS)

V níž je zdravotnická část osádky nejméně dvoučlenná, ve složení zdravotnický záchranář a lékař. [13]

Rozhodnutí o vyslání jednotlivých výjezdových skupin je výhradně v kompetenci operátora. V případech, kdy reálně hrozí nebo došlo k selhání základních životních funkcí (dýchání, krevní oběh, vědomí), je na místo události vysílána posádka RLP nebo LZS. V ostatních případech může být pacient kvalifikovaně ošetřen posádkou RZP. [13]

Zdravotnická záchranná služba je přítomná na většině společenských akcí, třeba na koncertech, kde je dusné prostředí vysoká teplota je veliké riziko přehřátí organismu a potřeba zdravotníků na sebe nenechává dlouho čekat. U sportovních akcí je to většinou povinnost, aby byla přítomna lékařská pomoc, ať už to jsou běžecké, automobilové, motokrosová atd. závody, tak všude je veliké nebezpečí a je tam zapotřebí těchto lékařsky zdatných jedinců aby zachraňovali lidské životy profesionálně a včas.

4.4. Policie ČR

Policie České republiky je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor zřízený zákonem České národní rady ze dne 21. června 1991. Slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku, chránit veřejný pořádek a předcházet trestné činnosti. Plní rovněž úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, předpisy Evropských společenství a mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu České republiky. [7]

Policie České republiky je podřízena ministerstvu vnitra. Tvoří ji policejní prezidium, útvary s celostátní působností, krajská ředitelství policie a útvary zřízené v rámci krajských ředitelství. Zákon zřizuje 14 krajských ředitelství policie. Jejich územní obvody

se shodují s územními obvody 14 krajů České republiky. Úkoly Policie České republiky plní 47 000 policistů a 11 000 zaměstnanců policie. [7]

Dne 11. srpna 2008 byl publikován zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky a zákon č. 274/2008 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o Policii České republiky. [7]

Linka tísňového volání 158 je v nepřetržitém provozu určena široké veřejnosti pro telefonická oznámení, která mají charakter tísňových výzev, jejichž obsahem jsou:

- a) Informace odůvodňující provedení neodkladného zákroku v případech přímého ohrožení života, zdraví, majetku nebo veřejného pořádku.
- b) Informace vztahující se k:
  - Trestné činnosti,
  - Pátrání po pohřešovaných a hledaných osobách,
  - Pátrání po odcizených vozidlech,
  - Haváriím, výbuchům a živelním pohromám,
  - Dopravním nehodám, komunikačním závadám a odtaženým vozidlům. [7]

I tato složka IZS jakou je policie České republiky je potřeba při společenských akcích. I když tuto složku lidé nemají moc v lásce ze silničních kontrol, tak je to jeden z hlavních činitelů dohlížení na bezpečnost při společenských akcích. Na sportovních akcích se policie stará nejen o bezpečnost, ale i o udržení pořádku, řízení dopravy a ochranu majetku.

4.5. Jednotné tísňové číslo 112

Jednotné evropské číslo tísňového volání (112), je tísňová linka fungující ve všech státech Evropského hospodářského prostoru, Chorvatsku a ve Švýcarsku.

Tísňová linka byla zavedena na základě rozhodnutí Rady Evropských společenství o zavedení jednotného evropského čísla tísňového volání. Stalo se tak především z důvodu usnadnění komunikace s tísňovými službami v rámci Evropské unie, protože došlo k výraznému nárůstu soukromých i služebních cest v rámci Evropy, kde každý stát používá svá vlastní tísňová čísla, která cizinec mnohdy nezná, a při zavolání má většinou jazykové problémy.

Pro přístup k tomuto tísňovému volání bylo stanoveno telefonní číslo 112. Rozhodnutí Rady jako přímo aplikovatelný závazný předpis stanovilo členským státům povinnost toto číslo zavést nejpozději do 31. prosince 1996. Bylo ponecháno na rozhodnutí

každého státu, zda bude číslo 112 jediným tísňovým číslem, nebo zda si zároveň ponechá svá stávající národní čísla.

Členským státům je uložena povinnost zajistit bezplatný přístup k tísňovému volání prostřednictvím čísla 112 a na celém území zajistit, aby tato volání byla zodpovězena co nejkvalitněji, aby provozovatelé telekomunikačních sítí poskytli informace o poloze volajícího pracovišti pro příjem tísňového volání a zajistit odpovídající informovanost občanů o existenci a způsobu použití čísla 112. Směrnice je závazným pramenem sekundárního práva Společenství, který není přímo aplikovatelný. Upravuje pouze cíle, jichž má být dosaženo a členské státy v rámci vlastních legislativních procesů implementují do svých právních předpisů postupy a způsoby dosažení tohoto cíle. V České republice je uvedená směrnice transponována do zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích.

Volbou čísla 112 v telekomunikačních sítích ve státech Evropské unie, Norsku, Švýcarsku a na Islandu je volající spojen s institucí, která je zodpovědná za příjem tísňového volání, v závislosti na organizaci záchranného systému v konkrétním státě. [9]

Ve standardu mobilních sítí GSM je číslo 112 vyznačeno jako univerzální tísňové číslo, kterým se v síti aktivuje služba spojení na centrum příjmu tísňového volání. Toto spojení je v síti prioritizováno a službu lze aktivovat i bez vložené SIM karty či bez zadání PIN kódu, v případě absence signálu domovského operátora vytvoří telefon spojení prostřednictvím dostupné konkurenční sítě GSM. Většina telefonů umožňuje volbu 112 i bez odemčení zámku klávesnice. Podmínkou aktivace tísňové služby v síti je tedy jen dostupnost alespoň jedné sítě GSM a nabití baterie přístroje.

Výhodou oproti národním číslům je lokalizace volajícího, neboť vzhledem k legislativním podmínkám EU musí být ke každému hovoru na linku 112 zpřístupněna informace o poloze volajícího. Identifikace místa volání významně zkracuje čas potřebný pro poskytnutí účinné pomoci při mimořádné události.

Použití jednotného evropského čísla tísňového volání je výhodné především v případě rozsáhlejších událostí, při kterých je potřeba zásah více složek integrovaného záchranného systému, dále pro cizojazyčné volající, nebo v případě, kdy si volající není jist, která složka by měla jeho problém řešit či si nemůže vzpomenout na její národní tísňové číslo. V případě, kdy volající ví, na kterou složku se chce obrátit a zná její telefonní číslo, je výhodnější volit národní číslo tísňového volání této složky. [9]

Zavedení tohoto čísla „112“ vnímám já jako veliké plus při zajištění ochrany a bezpečnosti v zemích, kde je pro mě veliká jazyková bariéra a než bych byl schopen sobě

nebo lidem v mé blízkosti zavolat pomoc v cizím jazyce mohlo by být už pozdě. Právě proto vnímám zavedení linky 112 jako obrovský krok k ochraně občanů všech států co tuto linku sdílí a podporují. Je to obrovská výhoda, když se lidé z více zemí EU účastní společenských akcí. Ať už to jsou různé hudební festivaly nebo sportovní akce, všude je spousta nebezpečí kolem nás a v případě potřeby nám číslo 112 pomůže rychle prolomit jazykovou bariéru a přivolat včas pomoc.

4.5.1. Vývoj v České republice

V souvislosti se snahou České republiky zapojit se do evropského integračního procesu byly v roce 1996 zahájeny kroky k zavedení jednotného evropského čísla tísňového volání jako jedné z podmínek členství v Evropské unii. Na základě rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu proto bylo uvolněno telefonní číslo 112, na kterém byla do roku 1998 provozována služba informace o přesném čase.

Realizace zavedení jednotného evropského čísla tísňového volání 112 v České republice proběhla na základě usnesení vlády č. 391/2000, ve znění usnesení vlády č. 350/2002.

Rozhodnutím vlády byl k příjmu tísňového volání na lince 112 určen Hasičský záchranný sbor. K zajištění tohoto příjmu bylo vybudováno 14 telefonních center tísňového volání umístěných v sídlech hasičských záchranných sborů krajů, jejichž testovací provoz byl ukončen v červnu 2004. Tato telefonní centra jsou v rámci České republiky navzájem hlasově a datově propojena a jsou vzájemně plně zastupitelná. V případě přetížení nebo výpadku v jednom kraji jsou hovory automaticky přesměrovány na další telefonní centra tísňového volání 112, aniž by to volající poznal na rychlosti nebo kvalitě odbavení. Je zde tak garance, že se občan vždy dovolá. Operátoři telefonních center tísňového volání 112 jsou schopni odbavovat tísňové hovory nejen v češtině, ale rovněž v angličtině nebo němčině.

Vzhledem k těmto výhodám jsou do technologie telefonních center tísňového volání 112 směrovány také tísňové hovory na telefonní číslo 150 ve většině krajů.

V České republice funguje číslo 112 společně s národními čísly tísňového volání. Dne 23. července 2008 vzala vláda usnesením č. 923/2008 na vědomí analýzu možnosti útlumu národních čísel tísňového volání, která doporučila ponechání národních čísel nadále v platnosti. [8]

Jsem rád, že i náš stát se aktivně zapojil do realizace tísňové linky 112 a tím zvýšil nejen naší ochranu a bezpečnost, ale i dalších turistů ze zemí EU, kteří sem každoročně přijíždí za společenskými a sportovními akcemi.

5. Právní základy pro bezpečnost při společenských a sportovních akcích

5.1. Úvod

Obecně platí, že pracovní prostředí a výkon pracovních činností je vždy rizikovější, než prostředí občanské. To se týká všech pracovišť, tedy i společenských a sportovních zařízení a prostředí, ve kterém se konají společenské a sportovní akce. Neexistuje bezpečné pracoviště, ani bezpečná práce. Vždy jen pouze méně či více nebezpečné pracoviště, resp. práce. Proto existují pravidla a opatření, která chrání před negativními důsledky činností v pracovním prostředí. Jejich soubor se říká bezpečnost a ochrana zdraví při práci, zkráceně BOZP. [10]

Oblast BOZP je velice široký mezivědní obor, jehož cílem je vytvářet systémy pravidel, jež chrání mimo jiné zaměstnance, žáky nebo studenty na praxi, účastníky akcí a další skupiny, před negativními důsledky činností v pracovním procesu. Současné pojetí BOZP usiluje o omezení všech negativních aspektů souvisejících s prací, včetně stresu, šikany, obtěžování, nerovného zacházení na pracovišti atd. (tzv. ochrana práce). Neobsahuje jen pravidla pro ochranu před vznikem pracovního úrazu, ale i před poškozeními, která nejsou ihned zjevná a mohou se projevit dokonce až po několika letech. [10]

Je nutné si však uvědomit, že velká většina právních dokumentů v této oblasti je zacílena na pracovní právní vztahy (zaměstnanec – zaměstnavatel). Tam, kde ve sportovním klubu či zařízení máme zaměstnance, jsou tyto předpisy pro nás naprosto závazné, při práci s dobrovolníky je však nutné počítat s přeneseným výkladem a aplikací danou zkušeností a předchozími případy a to samé platí i u společenských akcí. [10]

Povinností majitelů sportovních klubů nebo provozovatele sportovních zařízení, práva a povinnosti zaměstnanců (a také práva odborových orgánů – s těmi se ve sportovních organizacích však tolik nepotkáváme) v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) stanoví Zákoník práce, část pátá Bezpečnost a ochrana zdraví při práci §§ 101-108, dále pak §§ 281-285 (zástupce pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci), §§ 320-323 (oprávnění odborových orgánů, kontrolní činnost v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci), §§ 365-393 (Odpovědnost zaměstnavatele za škodu při pracovních úrazech a nemocech z povolání). [10]

Mít tato všechna povolení a dodržovat určitá pravidla platí, jak při pořádání sportovních tak i kulturních akcí. Například hokej, basket, florbal, volejbal, atd... se hraje v uzavřené hale kdežto fotbal, orientační běhy, maratony, závody automobilů jsou na otevřených prostorech. Tím chci naznačit to, že i kulturní akce se mohou pořádat v budovách

jako třeba plesy, slavnostní gala večery, atd... tak i v otevřených prostorách najdeme kulturní akce např. koncerty kapel, hudební festivaly, svatby, atd... A požadavky na bezpečnost jsou tam téměř totožné. Právě proto je potřeba aby pořadatel těchto akcí myslel na všechna opatření a dokázal zajistit hladký průběh akce s co nejvyšší možnou ochranou a bezpečností účastníků, ať už z řad hostů plesů, diváků nebo z řad závodníků a účinkujících.

Výkon státního odborného dozoru v oblasti bezpečnosti práce vykonává Státní úřad inspekce práce a místně příslušné oblastní inspektoráty práce dle zákona č. 251/2005 Sb., výkon státního odborného dozoru v oblasti bezpečnosti provozu technických zařízení provádí Institut technické inspekce dle ustanovení zákona č. 174/1968 Sb. [10]

Veškeré náklady spojené se zajišťováním bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (školení, zdravotní prohlídky, osobní ochranné pracovní prostředky, včetně jejich údržby a čištění atd.) hradí zaměstnavatel a nesmí je přímo či nepřímo přenášet na zaměstnance. [10]

Z dalších právních dokumentů používaných v této oblasti, kterými bychom se měli řídit, jsou například:

- Zákon 309/2006Sb. ve znění 223/2009Sb., o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (zákon kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy
- Zákon č.258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících předpisů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č.20/1966 Sb. o péči o zdraví lidu
- Zákon č. 133/1985 Sb. - o požární ochraně a související předpisy, se změnami 425/1990 Sb., 40/1994 Sb., 203/1994 Sb., 163/1998 Sb., 71/2000 Sb., 237/2000 Sb., 320/2002 Sb., 413/2005 Sb., 186/2006 Sb. účelem zákona je vytvořit podmínky pro účinnou ochranu života a zdraví občanů a majetku před požáry a pro poskytování pomoci při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech. [10]
- Nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci.
- Nařízení vlády č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí.
- Nařízení vlády č. 378/2001 Sb., kterým se stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, těch, zařízení, přístrojů a náradí.

- Nařízení vlády č. 495/2001 Sb. kterým se stanoví rozsah a bližší podmínky poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čisticích a dezinfekčních prostředků.

Je také nutné si uvědomit, že nejenom ve sportu se řídíme obecně závaznými právními předpisy podle jejich právní síly:

- Nejvyšším právním předpisem je Ústava, kde se na sport vztahují zejména ustanovení o zdraví lidu.
- České právní úpravy – české zákony
- Evropská unie má další legislativní normy, které přebíráme – netýká se úrazů a škod, ale spíše profesionálního sportu

Vzhledem k tomu, že Česká republika je členem EU, je nutné znát a ve své praxi umět používat nejen české předpisy, ale i právní normy EU. Právo EU má přednost před českým právem, takže vznikne-li rozpor mezi oběma právy, vždy platí příslušné ustanovení práva EU. [10]

V běžném sportovním oddíle či organizaci budete mít jen zřídka to štěstí, že vaším členem bude právník a jen málo oddílů má prostředky na svého „právníka“, přesto je nutné si uvědomit, že „neznalost zákona neomlouvá“! I tam, kde organizujeme akci pro našich 50 kamarádů, je nutné znát a dodržovat pravidla BOZP. Můžeme mít štěstí, a to i několik let po sobě, že se na našich akcích nic závažného nestane, ale jakmile k tomu dojde, budou se nás všichni ptát zejména na dodržení bezpečnostních pravidel.

5.2. Odpovědnost za úrazy a způsobené škody

Odpovědnost za úrazy a způsobené škody je trojího druhu:

- Dle Občanského zákoníku, který se vztahuje na všechny účastníky jakékoli sportovní akce (sportovce, trenéry, funkcionáře, rozhodčí, pořadatele, pomocníky, atd...). Jedná se zejména o §415/02 a následující ustanovení o ochraně zdraví občana (sportovce) a §420/02 o odpovědnosti za škodu. Za škodu vždy odpovídá organizátor akce (svaz sportovní klub, fyzická osoba). Ten může vymáhat náhradu škody na osobě, která škodu způsobila. Jako první se vždy zkoumá zdali, bylo vše provedeno dle základních předpisů, tzn. pečovat o zdraví a bezpečnost. [10]
- Dle Zákoníku práce, který se vztahuje pouze na pracovně právní vztahy k organizaci (trenér, funkcionář). Za škodu je vždy odpovědný organizátor, který organizoval soutěž (svaz). Nezkoumá se, kdo škodu způsobil, za škodu odpovídá organizátor. Ten může spolu se zaměstnavatelem vymáhat náhradu škody na osobě, která škodu způsobila. [10]

- Dle Trestního zákoníku, který se vztahuje pouze na pachatele trestného činu. Ten kdo způsobil škodu, je zároveň pachatel trestného činu. Musí být naplněna skutková podstata trestného činu. Svým jednáním porušil trestní zákon a způsobil škodu a mezi oběma je přímá souvislost. Organizátor by se v tomto případě vyvinil a za škodu by byl odpovědný pachatel trestného činu. (např. když by řidič doprovodného vozidla při cyklistickém závodě byl pod vlivem alkoholu a způsobil nehodu se závodníky či diváky)
- V případě, že neexistuje pracovně právní vztah, jedná se pravděpodobně o členský vztah a postupuje se podle Občanského zákoníku. [10]

5.3. Odpovědnost organizátora a pořadatele

Za škodu VŽDY odpovídá organizátor (tělovýchovná jednota, sportovní klub, firma, společnost vlastníků, svaz, fyzická osoba). Škodu bude muset uhradit ten, kdo byl organizátorem. Vyčíslenou škodu pak organizátor může vymáhat podle občanského zákoníku § 420/02. První je na řadě dohoda mezi organizátorem a osobou, která škodu způsobil. Pokud ale k dohodě nedojde, musí se osobě, která škodu způsobil prokázat, že byla na akci nominována, že byla seznámena s tím, že má dodržovat nějaká pravidla, která byla předem písemně vydána a že je porušila. [10]

Pro prokázání odpovědnosti za škodu musí být prokázány 3 povinnosti:

- Osoba, která škodu způsobil, jednala v rozporu, s tím jí bylo nařízeno.
- Osoba, která škodu způsobil, porušila předpisy.
- Osoba skutečně škodu způsobil.

Dále musí být prokázáno, že všechno bylo v příčinné souvislosti, tzn., že se vzniku škody dalo zabránit. Osoba, která způsobil škodu, by se mohla vyvinutím tím, že by prokázala, že se i při vyvinutí maximálního úsilí nedalo vzniku škody zabránit (úder blesku, atd...) Důkazní břemeno je na straně organizátora, nikoli osoby, která způsobil škodu. [10]

Pořadatel se musí řídit všemi předpisy a směrnicemi organizátora. Je podstatné, aby každá osoba, která je delegována v nějaké funkci, přesně věděla, co má dělat, aby bylo prokazatelné, kdo je za škodu odpovědný. Neboli je třeba říci, že ten a ten má dělat to a to, resp. ten a ten je odpovědný za to a to. [10]

5.4. Bezpečnost na sportovních akcích s dětmi

Jakmile budete mít na své sportovní akci děti, stává se problematika bezpečnosti ještě problémovější. Je jedno, zda jsou děti jen jako součást akce (běžecké

kategorie dětí při „dospěláckém závodě“) nebo se jedná o sportovní akci pro děti. Dokonce, i když budete mít děti jen mezi diváky, najde se celá řada souvztažností, které musíte mít v patrnosti. [10]

V současné době neexistuje v ČR jednotný závazný předpis v oblasti bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci s dětmi a mládeží při organizované činnosti ve volném čase. Na tuto oblast se totiž vztahuje řada právních předpisů, které obecně upravují bezpečnost a ochranu zdraví při práci, např. ustanovení zákoníku práce, právní předpisy z oblasti ochrany zdraví, požární ochrany, silničního provozu a další. Při posuzování jednotlivých případů jsou tedy příslušné předpisy z jiných oblastí aplikovány pouze „přiměřeně“ a „obdobně.“ Existují také dílčí předpisy pro školství, které však jsou úzce zaměřené na charakteristickou školní činnost, a dílčí předpisy pro Domy dětí a mládeže, např. školský zákon, vyhláška o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti, ale tyto zase nejsou pro dobrovolné organizace závazné. V podstatě jediný základní předpis pro zájmovou činnost s kolektivem dětí tak je zákon o zdraví lidu a na něj navazující vyhláška o zotavovacích akcích. [10]

5.5. Organizace sportovní akce z pohledu bezpečnosti

Mottem každého organizátora by měla být prevence, tj. dopředu si sportovní akci připravit tak, aby se pokud možno eliminovaly organizační a právní nedostatky před konáním vlastní akce. Je nutné si uvědomit, že nic na světě není stoprocentní a žádná akce se neobejde bez chyb, a proto obezřetnosti není nikdy dost. Jednejme podle hesla „štěstí přeje připraveným“. [10]

Kdo může být organizátorem veřejné sportovní akce:

- Fyzická osoba po dovršení plnoletosti (18 let), která je plně způsobilá k právním úkonům.
- Právnícká osoba – podnikatel, obchodní společnost (např. a.s., s.r.o. apod.)
- Občanské sdružení podle zákona č. 83/1990 Sb. (o sdružování občanů) v platném znění. To jsou např. všechny tělovýchovné jednoty – TJ a jejich oddíly, sportovní kluby – SK, popř. Sokol, Orel.
- Jestliže by organizátor usoudil, že se mu vyplatí ve věci organizace sportovních klání i podnikat, nechá si podle živnostenského zákona (zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání v platném znění), vydat živnostenské oprávnění, v tomto případě je to živnost ohlašovací volná, s oborem činnosti „organizační zajištění sportovních akcí“.
- Organizační výbor a jeho právní subjektivita.

Vlastní občanské sdružení či obchodní společnost nikdy nebude sama organizovat žádnou sportovní akci, ale vše bude probíhat tzv. pod její hlavičkou, přičemž fyzicky se budou o akci starat pověření členové, zaměstnanci či smluvně pověřené třetí osoby. V případě občanského sdružení dle stanov zvolený výkonný výbor písemně pověří své vybrané členy (navržený organizační výbor) ve věci zajištění sportovní akce včetně příprav a vlastní realizace. Pověření by mělo být písemné a u občanského sdružení by se mělo objevit v zápisu z jednání výkonného výboru, tak jak určují stanovy. Často se tak ale neděje, a tak řada sportovních subjektů pořádá sportovní akce bez pověření vedení svého občanského sdružení (OS) (optimisticky předpokládáme, že nedochází k tomu, že by organizace akce byla bez vědomí vedení OS), což i tak může mít fatální důsledky v případě nepředvídaných událostí (zranění sportovce, náhrada škody, porušení sportovních pravidel apod.). Následně se pak může i stát, že organizační výbor bez pověření výkonného výboru může případnou náhradu vzniklé škody uhradit z vlastních prostředků. Stručná rekapitulace – občanské sdružení uvede jmenování organizačního výboru sportovní akce do svého zápisu, který se ukládá v sídle občanského sdružení a případně může vydat i písemnou plnou moc ve věci organizace akce pověřeným členům (organizační výbor). Pozor, organizační výbor však nemůže podepisovat jménem občanského sdružení žádné dokumenty jako např. pronájem sportoviště, zajištění ambulance apod. Zde jedná podle platných stanov příslušný funkcionář či funkcionáři, členové výkonného výboru. Organizační výbor má vždy určitým způsobem omezenou právní subjektivitu, vždy je jeho nadřízeným subjektem výkonný výbor, který ho jmenoval. [10]

5.5.1. Základní povinnosti pořadatele sportovní akce

Na úvod této kapitoly upozorňuji, že v tomto textu nelze obsáhnout všechny možné povinnosti, které by mohly přicházet v úvahu, a to s ohledem na velkou variabilitu pořádaných sportovních akcí. Jsou zde uváděny pouze nejtypičtější okruhy problémů, na které by se měli pořadatelé a organizátoři zaměřit.

Obecně lze uvést, že za bezpečnost na veškerých sportovních klání odpovídá organizátor akce, který se ve věci řídí obecně závaznými právními předpisy, sportovními a technickými pravidly pro jednotlivá sportovní odvětví (většina sportovních svazů má zpracované své metodiky) a doporučeními orgánů státní správy.

K zajištění bezpečnosti na sportovní akci by měl organizátor dle podmínek a možností zajistit:

- Pořadatelskou službu

- Zdravotní službu
- Soukromou ochrannou službu
- Hasičský dozor
- Policejní dozor

Organizátor použije vždy k uvedeným činnostem vhodné a proškolené osoby, u pořadatelské služby může zařadit zkušené a plnoleté osoby z vlastních zdrojů. U dalších výše uvedených činností se doporučuje využít služeb odborníků z veřejného nebo soukromého sektoru podle typu služby. [10]

Rozsah bezpečnostních opatření při přípravě a organizaci akce je ovlivňován:

- Demografickým místem uskutečnění sportovní akce (světadíl, stát, region, oblast a konkrétní přírodní podmínky daného místa – hory, voda, les ...)
- Místem konání sportovního klání (sportovní hala, sportovní stadion, volný prostor)
- Typem sportovního odvětví (individuální, kolektivní)
- Mírou specifičnosti a zvýšeného rizika (lukostřelba, sportovní střelba, motosport)
- Typem soutěže a počtem startujících a doprovodu (masový, výkonnostní, vrcholový regionální nebo vrcholový mezinárodní typ soutěže)
- Popularitou a diváckým zájmem (fotbal, hokej, basketbal a oproti tomu radiový orientační běh, běh do vrchu, parašutismus, skoky na trampolíně)
- Podle typu sportovního akce organizátor zvažuje zpracování bezpečnostního projektu se všemi aspekty a dopady. Hlavní úlohu zde hraje časovost a vzájemná propojenost s ostatními činnostmi, např. soukromá bezpečnostní agentura zajišťující bezpečnost ve sportovní hale podle předem dohodnutých pravidel komunikuje s policejními, popř. hasičskými složkami, hlavní lékař turnaje řídí zdravotníky na jednotlivých sportovištích, a je ve spojení s pracovníky Českého červeného kříže, kteří se pohybují mezi diváky apod.
- Pořadatelská služba – dbá na pořádek před, v průběhu a po skončení sportovní akce až do její likvidace a uvedení prostoru soutěže v předešlý stav. Její členové jsou podřízeni přímo organizátoru soutěže a zajišťují předem stanové úkoly (např. prostor pro diváky a koordinace jejich pohybu, informační povinnosti apod.). Na vlastní organizaci se však nepodílejí, to přísluší organizačnímu výboru.
- Zdravotní služba – její zajištění a účast je pro organizátory soutěží řady sportovních odvětví povinností. Profesionální zdravotní služba státního nebo soukromého sektoru vždy disponuje vhodným technickým a personálním zázemím s vhodným know-how, jak zabezpečit v průběhu sportovní akce poskytnutí první pomoci, základního ošetření a

zabezpečení zdravotnické dopravy do nejbližšího specializovaného zdravotnického zařízení. Rozsah potřebného zajištění (zdravotník/lékař/rychlá záchranná služba/ je třeba posuzovat podle rizikovosti pořádané akce a počtu účastníků. V případě pochyb lze doporučit konzultaci ve zdravotnickém zařízení dané spádové oblasti nebo s tělovýchovným lékařem. Podle místa konání soutěže organizátor předem určí místo, kde se bude nacházet zdravotní služba, tak aby měla co možná nejlepší průchod či průjezd na dopravní komunikaci při případném převozu nemocného či raněného do nejbližšího zdravotního zařízení. Doporučuje se, aby organizátor vždy v případě větších sportovních akcí, oznámil jejich konání na nejbližší zdravotní nemocniční zařízení z důvodu posílení personálu v případě nepředvídaných událostí. Je věcí sportovně-organizačního projektu akce aby organizátor zvážil samostatný zdravotní tým pro diváky a pro soutěžící. Některé typy sportů (např. úpolové, některé kolektivní) přímo pravidly vyžadují neustálou účast lékaře a zdravotního týmu na sportovišti, a pokud tento odjede se zraněným do nemocničního zařízení, musí dojít k přerušení soutěže až do jeho návratu, pokud tam jiný lékař není k dispozici. Zdravotní služba při soutěži úzce spolupracuje s policií a hasičským záchranným sborem. [10]

- Soukromá ochranná služba – její přítomnost se velmi doporučuje, neboť je na nepředvídané události typu evakuace, ochrana osob, majetku a samotná bezpečnost účastníků a diváků přímo vyškolená a vycvičená. Organizátor vybírá takovou bezpečnostní a ochrannou službu, která má již s typem sportovních akcí zkušenosti, přičemž rozhodujícím prvkem budou vždy reference a účast na obdobném sportovním projektu v minulosti. Soukromá bezpečnostní a ochranná služba disponuje vedle zkušených a vycvičených kádrů i technickým vybavením (komunikační zařízení, dopravní prostředky, ochranné prostředky, první pomoc) a její účast na řadě sportovních akcí, má nenahraditelnou roli. Nemalou, hlavně psychologickou roli, hraje uniformita členů.

- Hasičský dozor – je vykonáván vždy odborníkem k tomu vyškoleným a určeným a jeho přítomnost hlavně v krytých sportovištích má svůj velký, převážně preventivní význam. Jeho hlavním úkolem je předcházení vzniku požárů, snižování požárního rizika, zajištění případné evakuace a následné koordinace likvidace požáru hasičskými záchrannými sbory. Organizátor přizve hasičský dozor včas před konáním akce a ten si na jeho popud sám překontroluje místo konání soutěže a v případě nedostatků tyto pomůže odstranit. Hasičský dozor v průběhu sportovní akce velmi úzce spolupracuje s technickou správou místa konání sportovní akce (sportovní stadion, plavecký bazén, fotbalové hřiště apod.), a v případě venkovní sportovní akce je napojen přímo na samotného organizátora. Pokud probíhá sportovní akce ve volném prostoru, často hasičský dozor vysílá do prostoru soutěží hlídky,

se kterými je v neustálém spojení. V řadě vodních sportů spolupracuje hasičský dozor s vodními záchranáři. [10]

- Policejní dozor – může mít různý charakter podle typu požadované služby, okolností a sportovního odvětví. Využíváme služeb Policie České republiky a Městské policie. Hlavní roli zde ve vztahu k divákům, soutěžícím a zajištění bezpečnosti hraje prevence a ochrana jejich práv a majetku, a v řadě případů i zajištění pachatelů páchajících trestnou činností na sportovních kláních (krádeže, fyzická napadení pod vlivem alkoholu apod.). Z těchto důvodů se policejní specialista zve na jednání organizačních výborů významných sportovních akcí. Pro řadu sportovních akcí je policie nezbytná k uspořádání vlastního závodu (silniční a maratonské běhy, silniční cyklistika, automobilové a motocyklové závody, triatlon), koordinace dopravy účastníků a diváků na místo soutěže, zajištění jejich bezpečného pobytu a následného odjezdu, provádění silničních uzávěr apod. Na významných sportovních akcích policie, zdravotní služba a hasičský záchranný sbor společně s organizátorem připravují podrobný projekt zaměřený na bezpečný průběh akce (mistrovství světa v lyžování v Liberci 2009, Velká cena Brna silničních motocyklů, PIM maraton v Praze apod.). [10]

Z hlediska bezpečnosti by měl organizátor vždy dbát:

- Včasné zpracování organizačního a bezpečnostního projektu sportovní akce s ohledem na počet účastníků a diváků
- Včasné smluvní ujednání s pronajímatelem místa konání sportovní akce
- Včasné smluvní ujednání o účasti záchranné služby
- Včasné smluvní ujednání o účasti soukromé ochranné bezpečnostní služby
- Včasnou a opakovanou inspekci a kontrolu místa konání sportovní akce a pořízení zápisu včetně termínů odstranění závad
- Včasnou ohlašovací povinnost – hasičský záchranný sbor, nemocniční zařízení, policie ČR, Městská policie
- Dobré signální pokrytí mobilního telefonu
- Přítomnost vozidla (vozidel) v provozuschopném stavu včetně řidiče (řidičů)
- Předem připravený evakuační plán (sportovní soutěže s velkým počtem osob na jednom místě)
- Vhodné pojištění sportovní akce (pro případ nepředvídaných událostí, např. požár, technické důvody, povětrnostní podmínky a s tím související nekonání akce apod.) [10]

5.5.2. Pravidla, propozice, provozní řády

Jak má organizátor přistupovat k problematice propozic akce? U většiny akcí se s nimi v různých podobách setkáváme, ale zatím neexistuje žádný právní dokument, který by je nařizoval zveřejnit. Na druhou stranu si ale řekněme, že by to tak být mělo a propozice by měly být právním dokumentem vaší sportovní akce. Jako příklad mohu uvést situaci, kdy organizátor musí počítat v případě zrušení (změny termínu konání, místa apod.) sportovní akce i s možností, že přihlášení sportovci na něm mohou požadovat úhradu vzniklé škody, a to i soudně. Důkazní břemeno je na sportovci (sportovcích), ale ti mohou mít úspěch v případě podání žaloby u místně příslušného soudu minimálně přiznáním náhrady vynaložených nákladů spojených se závodem. Je jasné, že se asi nikdo nebude soudit o pár stokorun, ale v případě vynaložených a doložených nákladů spojených s cestou, ubytováním, pojištěním a třeba i s přípravou na závod, je velká šance na úspěch a organizátor se může dostat do nepříjemných finančních problémů. Proto se řada sportovních podniků pojišťuje, a v případě nekonání soutěže celou záležitost řeší příslušná pojišťovna, která má s organizátorem uzavřenou smlouvu. Většina menších sportovních akcí v ČR určitě pojištěna není, ale rozhodně bych doporučil organizátorům, kteří pořádají akce, které jsou hojně navštěvovány sportovci, mají podporu z řad reklamních partnerů a třeba i státu ve formě grantu aby se nad touto skutečností zamysleli. Povětrnostní podmínky se stoprocentně předpovědět nedají, případný požár nebo jiná okolnost vedoucí k nekonání se může přihodit, a co pak s již investovanými prostředky od reklamních partnerů a dalších, kteří vynaložili částky na reklamu, vysílací práva, ceny pro vítěze? Nedojde-li k naplnění předmětu reklamní smlouvy, může partner požadovat navrácení předem uhrazených prostředků za svoji reklamu zpět.

Případné změny oproti původním propozicím se mohou týkat méně významných skutečností typu změny časového programu v den konání soutěže, ceremoniálu vyhlášení apod. Pokud dojde k situaci, kdy organizátor musí provést změnu na místě a v den konání (trať, časový pořad), je třeba tuto skutečnost včas všem oznámit.

V případě konání sportovních soutěží, které jsou definovány svazovými pravidly (fotbal, běh, florbal, triatlon ...) je organizátor povinen dopředu oznámit podle jakých pravidel se akce koná, případně jaké změny a úpravy budou na akci platit (rozměry hracího pole, délka trati, hendikepy pro startující, počet hráčů, apod.) Budete – li využívat služeb licencovaných rozhodčích, měly by tyto úpravy být činěny po konzultacích s nimi.

V případě využití sportovních zařízení ke konání sportovní akce (stadion, tělocvična, bazén ...) musí organizátor dodržovat jejich provozní řád. Každé sportovní zařízení musí mít provozní řád podle zákona 115/2001 o podpoře sportu (§7 návštěvní a provozní řád) a organizátor s ním musí seznámit účastníky své akce a dodržovat jej. [10]

5.5.3. Dobrovolníci při organizaci sportovní akce

Téměř žádná sportovní akce se dnes bez dobrovolníků neobejde, pouze vrcholné národní a mezinárodní závody si mohou dovolit své organizační pracovníky platit. Přesto si řada organizátorů neuvědomuje, že dobrovolník by měl být správně angažován na akci na základě příkazní smlouvy (zákon č. 40/1964 Sb. - Občanský zákoník, §724) a přednostně by měl být plnoletý. Angažování mladistvých s sebou nesou velká rizika, a tudíž jejich účast při organizaci akce vůbec nedoporučujeme. Dalo by se maximálně hovořit o činnosti odpovídající příslušnému věku a schopnostem neplnoletého jedince, a to vždy pod přímým vedením organizátorem určené plnoleté osoby. Příkazní smlouvu podepisuje zákonný zástupce a musí tam být přesně vymezena a popsána činnost, kterou bude nezletilec vykonávat. Někdy lze vidět na závodech, jak členové atletických klubů žákovského věku vlečou překážky či táhnou vozík s technikou, nosí disky a koule do sektorů, u běhů mimo dráhu přenášejí kovové bariéry vyznačující cílový běžecký koridor apod. Fyziologicky a právně špatně! Proč vydávat sebe jako organizátora a sportovní klub v nebezpečí v případě zranění nezletilce a následný oprávněný hněv rodiče v podobě soudní žaloby o náhradu škody, stížení společenského uplatnění apod.? Je tedy věcí organizačního výboru, aby k dobrovolnickým činnostem využíval plnoleté osoby. [10]

Z hlediska kulturních akcí jsou právní povinnosti pořadatelů téměř totožné. I dobrovolníci při konání kulturní akce jsou neoddělitelnou součástí a i jejich pomoc je potřeba na kulturních akcích.

5.5.4. Minimalizace rizik vzniku odpovědnosti za škodu

Odpovědnost za škodu, která vznikla na odložených věcech, vzniká tomu, kdo provozuje určitou činnost, která je zpravidla spojena s odkládáním věcí účastníků, diváků, pořadatelů apod. (oděvy, sportovní vybavení, kola...). Odpovědnost za odložené věci je sice svým charakterem tzv. odpovědností objektivní (vzniká přímo ze zákona samotným odložením věcí na k tomu obvyklém nebo určeném místě), je však důležité toto místo jasně a přehledně určit a zabezpečit, například pořadatelskou službou nebo bezpečností agenturou. [10]

Také lze tuto odpovědnost, za podmínek stanovených pojišťovnou, pojistit. Tzn., že pokud budou splněny podmínky pro vznik pojistné odpovědnosti, přebírá povinnost k náhradě škody pojišťovna. [10]

Předejití odpovědnosti za škodu na zdraví. Nejčastěji se jedná o úrazy na akci, které se mohou lišit podle jednotlivých druhů sportovních činností. Proto je na místě zejména zajištění dodržení pravidel a předpisů daného sportu, péče o výstroj a výzbroj sportovce a nutnost zohlednit klimatické podmínky. Proto lze doporučit stanovení pravidel bezpečnosti (bezpečné zóny, zákazy vstupu, dozory, provoz na komunikacích apod.) a seznámit s nimi účastníky, případně využít i tzv. reversu. [10]

5.5.4.1. Problematika reversu

Problematika reversu je již léta využívána hlavně v oblasti medicíny a jedná se v krátkosti o písemný souhlas či nesouhlas pacienta s určitým léčebným postupem. S pojmem revers se setkáváme i v oblasti sportu, kde je nejvíce rozšířen u úpolových (kontaktních, bojových) sportů, v poslední době se s ním setkáváme i při různých bězích mimo dráhu. Organizátora sice plně od určitých typů odpovědností neochrání, avšak je jistou „pojistkou“, kdy účastník podepisuje organizátorovi, že se akce zúčastňuje na své riziko, zná svůj zdravotní stav a souhlasí s podmínkami závodu. V případě nezletilého sportovce podepisují revers zákonní zástupci. Na mnoha sportovních akcích však často zákonní zástupci, tj. rodiče nejsou fyzicky přítomni a nezletilý se přihlásí do soutěže sám. Vzhledem k nemalým problémům, které mohou následně nastat, zejména ze zdravotních hledisek, doporučujeme následující:

Nezletilé přihlašuje jeho sportovní oddíl, který za něj přebírá odpovědnost (předpokládáme, že ve sportovním oddíle probíhají lékařské prohlídky minimálně na začátku sezony)

Nezletilého přihlašuje rodič, který vám onen revers podepíše na místě. [10]

5.5.5. Využití pozemní komunikace pro sportovní akci

Ustanovení §25 zákona č. 13/1987Sb., o pozemních komunikacích v platném znění stanoví, že k užívání dálnic, silnic a místních komunikací jiným než obvyklým způsobem nebo k jiným účelům, než pro které jsou určeny, je třeba svolení příslušného silničního správního úřadu vydaného s předchozím souhlasem vlastníka dotčené pozemní komunikace, a může-li zvláštní užívání ovlivnit bezpečnost nebo plynulost silničního provozu, také s předchozím souhlasem Ministerstva vnitra, jde-li o dálnici a rychlostní silnici, v ostatních případech se souhlasem příslušného orgánu policie ČR. [10]

5.5.6. Zákazy pořádání sportovní akce

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění mimo jiné stanoví zákaz pořádání hromadných sportovních akcí v národních parcích mimo vyhrazená místa se souhlasem orgánu ochrany přírody, dále zakazuje na území chráněné oblasti pořádání automobilových a motocyklových soutěží a v 1. a 2. zóně CHKO navíc ještě pořádání soutěží na jízdních kolech mimo silnice, místní komunikace a místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody. [10]

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách v platném znění upravuje mimo jiné užívání povrchových vod k plavbě a v určitých případech stanoví zákaz plavby plavidel se spalovacími motory. [10]

Sportovní akce pro děti, podmínky a požadavky na zajištění zotavovací akce, tedy akce zaměřené na posílení zdraví a zvýšení tělesné zdatnosti, pořádané pro děti a mládež (do 26let), upravuje zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a dále pak zejména vyhláška MZdr. č.106/2001 Sb. o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti. [10]

6. Prostředí sportovních akcí z hlediska bezpečnosti

Touto kapitolou bych chtěl připomenout, že se týká, zejména organizátorům menších závodů v běžném prostředí. Velké závody (Jizerská 50, Velká kunratická apod., seriály PIMu, ...) mají lety prověřené organizační týmy, často i své profesionální zaměstnance nebo alespoň podporu profesionálních marketingových organizací a pro ty by byly moje informace „nošením dříví do lesa“. Specifické sporty jako jsou například automobilové soutěže, cyklistické trialy, soutěže na U-rampě apod. mají takové nároky na tratě, bezpečnost a organizaci, že profesionalita je zde nezbytnou nutností. Tyto poznatky o bezpečnosti se týkají například pořádání soutěží v běhu a cyklistice, sportovní soutěže v běžných sportech, akce pro veřejnost, děti, sportovní soustředění a podobné akce, kde se pohybujeme v běžném prostředí, využíváme městské zástavby či přírodního prostředí a na svých akcích nevytváříme žádné stavební úpravy.

Obecně bych mohl doporučit následující postup v případě nejasností tyto 3 body:

- Pravidla vašeho vybraného sportu – v pravidlech vždy máte popsány základní informace, které potřebujete pro zorganizování akce. Ať se jedná o rozměry hřiště, počty hráčů, úlohu rozhodčích, podmínky či omezení v daném sportu. Pravidla dnes najdete skoro vždy na webových stránkách příslušného svazu, případně na sekretariátech sportovních ústředí.
- Metodika organizování sportovní akce – dnes již skoro každý sportovní svaz vydal svoji metodiku (určitě se o ní dozvíte na webu, v sekretariátech nebo u sportovních činovníků daného sportovního svazu), kde najdete základní pravidla pro organizování soutěže či akce v daném sportu, často i s příklady dobře i špatně realizovaných situací.
- Hledejte zkušenější kolegy, kteří vám mohou poradit na základě svých zkušeností s organizováním akcí. V ideálním případě budete několik let členem organizačního týmu, kde budete „sbírat“ zkušenosti a pak si po čase sestavíte svůj organizační tým, se kterým se pustíte do organizace vlastní akce. [10]

Trochu bych zde, na tomto místě, varoval před nekritickým nadšením a sebevědomím při organizaci akcí. Pustit se do organizace akce na základě svého, byť fantastického zážitku, protože ho chcete zprostředkovat ostatním, je naivita hraničící se šílenstvím. V 80. letech minulého století se takto objevila celá řada organizátorů tzv. Táborů s Brontosaurem (zpravidla týdenní pobyty kombinující pracovní část se sportovním programem, dnes často označovaný jako teambuildingové a adrenalinové aktivity), kteří na základě své účasti a nadšení z takovéto akce, se rozhodli ji v dalším roce zorganizovat pro ostatní. Ne, že by se

neobjevili zdatní organizátoři, kteří postupně vyrostli v opravdové odborníky, ale většina z nich skončila neslavně a mnozí mohli děkovat všemu možnému, že jejich průšvihy neskončily katastrofou.

Již několikrát jsem i v předchozích řádkách zdůrazňoval, že obezřetnost, „selský rozum“, analýza rizik a sbírání zkušeností je základem pro dobrou organizátorskou práci a úspěch při organizaci akce. Nemístné sebevědomí a prosazování své jediné pravdy zde opravdu není na místě.

V několika dalších podkapitolách bych chtěl uvést některé obecné pravidla pro bezpečnost v typických prostředích našich společenských, kulturních a sportovních akcí.

6.1. Organizace akcí v „budově“

Zde mám na mysli zejména tělocvičny, sportovní sály, multifunkční haly a jinak upravené vnitřní prostory. Nejspíše se bude jednat o sportovní turnaje (fotbal, florbal, volejbal...) různé sportovní přehlídky (gymnastika, aerobik, bojové sporty...), ale jedná se také např. o běžné tréninky ve sportovních oddílech nebo pořádání školních plesů a setkání přátel školy a různé jiné kulturní vyžití. Každé takové zařízení musí mít svůj provozní řád, který při činnosti musíte dodržovat. Z bezpečnostních pravidel při organizaci sportovních nebo kulturních aktivit v těchto prostorách bychom neměli zapomenout např. na tyto body:

- dodržovat vnitřní řád organizace, případně jiná ustanovení pro provoz prostor, který by měl obsahovat organizační, hygienické a i bezpečnostní pokyny pro provoz
- v objektu musí být umístěna Požární poplachová směrnice s důležitými telefonními čísly a pokyny pro případ požáru a havárie, případně také tzv. evakuační plán objektu nebo budovy
- za bezpečnost objektu zodpovídá provozovatel
- po majiteli prostor, případně i provozovateli, byste měli potvrzení o kontrole stavu zařízení, revize elektrického zařízení, případně další revize podle příslušných předpisů (ČSN 33 15 00) [10]
- vědět, kde jsou hlavní uzávěry vody, elektrického proudu, plynu - v místnosti, v budově, zjistit, kde je nouzový východ. [10]
- provádět kontrolu stavu náradí např. upevnění, zajištění (branky proti překlopení, okna proti náhlému otevření, apod.) [10]
- vědět, kde je umístěna lékárnička, při větších akcích zajistit přítomnost zdravotníků nebo záchranné služby (některé typy sportovních turnajů to mají přímo v organizačních

pravidlech, a když odjede záchranka s postiženým, musí být akce přerušena do té doby, než se lékař vrátí, není-li přítomen další lékař). [10]

- míčové hry hrát pouze v případech, kde je na ně tělocvična uzpůsobena (okna a osvětlovací tělesa jsou opatřena odrazovými kryty). [10]
- hlavní organizátor akce musí zajistit dostatek spolupracovníků, aby u každé sportovní disciplíny byla nejméně jedna odpovědná osoba
- organizátor zodpovídá za pořadatelskou službu a další služby dle charakteru akce (požární, bezpečnostní a další služby). [10]

6.2. Organizace akcí v městském prostředí

Nejčastěji se setkáme s organizací různých běžeckých závodů (tzv. běhy mimo dráhu), cyklistické závody nebo větší hry pro děti. Na rozdíl od tzv. městských běhů (Mattoni 1/2Maraton Olomouc, NIKE Run, RunCzech apod.), které se konají výhradně v městských ulicích, jde u většiny menších závodů o kombinaci městských ulic a parků, případně lesoparků a příměstské zeleně. Můžeme se setkat, ale i s kulturní akcí na náměstí kde u slavnosti města hrají různé kapely a je tam veliké množství kulturních a společenských aktivit. Zde platí:

- dohoda s majiteli dotčených území pro využití při sportovní akci (městské části, obce, soukromníci, správy komunikací, správy parků či městské zeleně
- žádosti o využití komunikací na příslušné úřady
- spolupráce s obcí, případně dalšími organizacemi v obci
- spolupráce s Městskou policií a Policií ČR
- spolupráce s dalšími složkami – Hasičský sbor, Záchraná služba, bezpečnostní agentura. [10]

6.3. Organizace akcí v lese

Asi nejčastější prostředí pro organizaci sportovních akcí. V lese se kulturní akce konají zřídka, spíše v blízkosti lesů se můžeme účastnit různých koncertů a slavnostních akcí pro veřejnost. Zdánlivě nejjednodušší, protože „v lese to přeci všichni známe“ a v lese se dají zorganizovat jakékoliv závody – v běhu, na kole, pěšky, s buzolou, jednotlivci i týmy, nemusíme řešit bezpečnost v kontextu s automobilovou dopravou, do lesa můžeme kdykoliv a v obecném povědomí je les prostředí, ve kterém lze „takřka cokoliv“. V následujících řádkách, bych proto rád uvedl několik informací, které bychom měli znát při rozhodnutí organizovat sportovní akce v lese.

Každý, kdo chce pořádat akci v lese (sportovní nebo volnočasovou) musí respektovat minimálně dva právní zdroje. Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích, a zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, oba samozřejmě v platném znění a samozřejmě také další dílčí dokumenty a smlouvy vlastníků lesa. Stěžejním právním dokumentem je Zákon o lesích, zejména pak jeho §20 odst. 5, který ve znění platném od 1.1 2003 doslova zní:

- „organizované nebo hromadné sportovní akce lze v lese konat na základě oznámení orgánu státní správy lesů. V oznámení, které musí být předloženo nejméně 30 dnů před dnem konání této akce, pořadatel uvede místo a termín konání této akce, předpokládaný počet účastníků, způsob zajištění a souhlas vlastníka lesa. Orgán státní správy lesů může do 15 dnů ode dne doručení oznámení stanovit doplňující podmínky“. [10]

Na rozdíl od jasně definovaných partnerů ve městě, to při organizaci sportovní akce v lese může být trochu složitější.

- Vlastník lesa – lesy v ČR mohou mít různé vlastníky (cca 60% je státních, 23% soukromých, asi 15% obecních a krajských a kolem 1% jsou to lesní družstva), navíc se nám velice často může stát, že v zamýšlené trase závodu bude vlastníků více. Vlastníky musíte požádat o souhlas (najdete je v katastru nemovitostí), musíte ho mít písemně, protože ho přikládáte jako přílohu k dalším žádostem. Tam, kde státní lesy spravuje podnik Lesy ČR, byste měli příslušnou lesní správu žádat 3 měsíce před akcí. [10]

- Lesní správce – podle §37 zákona o lesích musí mít každý vlastník tzv. odborného lesního hospodáře. V mnoha případech může být také tím, kdo je pověřen vlastníky lesa k dalšímu jednání. Výhodou může být, že se často jedná o pracovníka, který pracuje pro více vlastníků. (např. v jednom lesním celku s více vlastníky). [10]

- Provozovatel lesního hospodářství - hospodář v lese, určuje zákazy vstupu do lesa, organizuje těžbu a celou řadu dalších činností souvisejících s lesy. Většinou budeme jednat s osobou tzv. hajného. Je to člověk, který ví o svém lese nejvíc, nic vám sice nepodepisuje, ale poradí a hlavně informuje správce a vlastníky o vašem jednání. Velmi důležité zejména, jestli chcete akci vícekrát opakovat na stejném místě. [10]

- Myslivci a myslivecká sdružení – ať se nám střílení zvěře líbí nebo nelíbí, jsou tzv. honitby jednou z možností ekonomického výdělků lesa. Ty jsou pronajímány mysliveckým sdružením k provozování myslivosti (péče o zvěř a také ty diskutované odstřely) Pronájmy jsou za finanční úhradu a tak se nelze myslivcům divit, že se k našim sportovním akcím nestaví vždy pozitivně. Když jim vběhnete do lesa v době, kdy zvěř vyvádí mladé, připravíte

je o možný výdělek, o situaci, kdy vám běhají závodníci v lese v době odstřelů raději ani nemluvit. Proto je důležité se s nimi rozumně domluvit. [10]

- Orgány státní ochrany přírody – tam, kde vaše akce zasahuje do nějakého území CHKO (zákon č. 114/1992 Sb.) můžete být omezeni některými speciálními pravidly. Proto je nutné projednat vaši akci se správou příslušné CHKO nejpozději 2 měsíce před plánovanou akcí. [10]
- Správce komunikací – pokud bude akce pořádaná i na veřejné pozemní komunikaci, musíte projednat vaši akci s místně příslušným správním orgánem a vlastníkem (obec, město, Správa a údržba silnic) a také s příslušným dopravním inspektorátem Policie ČR (zejména tam, kde předpokládáte nějaké omezení či uzavření komunikace a hromadné parkování). [10]
- Při přípravě své sportovní akce v lese musíte mít zcela bezpodmínečně zpracován mapový podklad (ideálně 1:25000 – turistická mapa nebo 1:10000 – mapa pro orientační běh). Do tohoto mapového podkladu zakreslíte prostor závodu, umístění startu, cíle, kontrolních stanovišť, občerstvovacích míst, parkování, WC, sběru odpadků a vše, co ještě podkládáte za důležité. K tomu základní textové informace – popis akce, kontaktní osoby organizátora, počet účastníků, popis programu a jednotlivých aktivit. [10]
- Zdůrazňovat, že z hlediska bezpečnosti je naprosto nezbytná spolupráce s hasiči v rámci požární prevence, stejně jako nutnost zvýšeného počtu pořadatelů (na každém rozcestí by měl být kvůli možnému zabloučení závodníků – spoléhat se jen na značení se příliš nevyplácí), snad již není potřeba. [10]

6.4. Organizace akcí na vodě

U nás stále populárnější vodní společenské a sportovní akce – turistické sjezdy řek, ale i závody na vodě nebo tradiční vodácké putovní tábory. Ale také windsurfing, kiting nebo plachtění, vodní lyže, vodní skútry a celá řada dalších známých i méně známých vodních sportů. V případě organizace kulturních, společenských nebo sportovních akcí s touto náplní můžeme postupovat dvojím způsobem.

Pochopitelně jednodušší je svěřit organizaci takovéto akce profesionálům, tj. sportovním oddílům v dané sportovní oblasti, kteří mají své zkušenosti a ví, do čeho půjdou. V takových aktivitách jako je sjezd divoké vody, kiting, vodní lyže a podobně by to mělo být naprostou samozřejmostí. Bezpečností zajištění (záchranná služba, vodní záchranáři, potápěči, školení hasiči) je tak náročné, že by se do podobné aktivity pustil jen naprostý blázen a hazardér. [10]

Předpokládáte-li akci typu vodáckého tábora nebo sportovní program se základním vodáckým výcvikem, případně sportovní program turistického sjezdu vybrané řeky s rozumnou obtížností, pak vás při přípravě ovlivní zejména:

- Zákon č. 254/2011 Sb., o vodách (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, ve znění pozdějších předpisů,
- Řád plavební bezpečnosti (vyhláška 344/1991 Sb.), ve znění pozdějších předpisů,
- Vyhláška 223/1995 Sb. o způsobilosti plavidel k provozu na vnitrozemských vodních cestách, ve znění pozdějších předpisů,

Doporučením je pak alespoň pro jednoho z členů organizačního týmu zkouška instruktora vodní turistiky, případně další kvalifikace pro tyto činnosti (trenér vodáckého sportu, vodní záchranná služba, kvalifikační zkoušky vedoucích dětských organizací – Junák, Pionýr apod.) [10]

Vzhledem k obtížnému zajišťování zdravotnického dozoru na takovýchto akcích je povinností mít svého zdravotníka s sebou. Buď profesionála (lékař nebo vyšší zdravotnický personál – člen organizačního týmu) nebo vyškoleného zdravotníka ČČK. [10]

Díky široké síti půjčoven vodáckého vybavení již není problém s kvalitním vybavením na těchto akcích. Od vest, přileb až po kvalitní plastové kánoe, kajaky či rafty, (laminátové lodě již dneska vidíte jen u ortodoxních vodáků a na skupinové akce si je již skoro nikdo nevezme), ale vždy platí, že za používání a bezpečnost zodpovídá organizátor (vedoucí akce) a více než kde jinde je nutné trvat u účastníků akce na jejich dodržování. [10]

6.5. Organizace sportovních týmových akcí (teambuilding)

Jedna z modernějších forem společenských firemních setkání, ale i organizace sportovních akcí. Spojuje v sobě různé společenské a sportovní aktivity, tzv. zážitkovou pedagogiku a také různá prostředí, ve kterém se aktivity realizují. Přestože se jedná o početně poměrně malé skupiny účastníků, z hlediska bezpečnosti se jedná o jedny z nejproblematictějších aktivit. Ve stručnosti, by se dalo říci, že v sobě spojují vše, co bylo uvedeno výše, na druhou stranu je nutné ale říci, že se, na rozdíl od klasické organizace společenské nebo sportovní akce, kdy bezpečnost pokládáme za jeden z limitujících faktorů, na teambuildingových firemních akcích setkáváme s celkem bezpečnými sporty (bowling, golf, lyžování, cyklistika apod.), tak u sportovních teambuildingových akcí se setkáváme s tzv. řízeným rizikem, tj. realizujeme aktivity, které jsou bezpečnostně velice rizikové (noční běhy, přesuny neznámým terénem, vysoká lana, skoky z výšek apod.).

Problematika bezpečnosti na těchto akcích je dynamický a neustále proměnlivý proces hodnocení rizika a práce s ním. Žádná pevně stanovená pravidla a školení nedokážou rizika odstranit. Jedinou možností je vědomá práce s rizikem jako všudypřítomným faktorem zážitkového programu. Přijatelná míra rizika vnímaná účastníky je jeho neodmyslitelným kořením a jednou z podmínek dobrého teambuildingu. Tvrdá snaha o jeho absolutní odstranění může v důsledku jít proti programu jako takovému. V případě organizace těchto akcí je nutné se naučit s ním pracovat. Rozumným přístupem organizátora jsou pak z hlediska bezpečnosti dvě podmínky. Připravuji a organizuji jen takové aktivity, které jsem dopředu vyzkoušel na „vlastní kůži“, tedy ne jenom vyškolený instruktor, ale i další členové organizačního týmu – „laici“. Druhou podmínkou pak je svobodné rozhodnutí každého účastníka, zda „do toho jde“. Jestliže se mi účastník rozhodne neslaňovat ze skály, tak ho nesmím nutit a přemlouvat (obzvláště řeči typu „nejsi přece srab“ a „koukni, Tereza to překonala taky“, by měly být přímo zakázané.) Základním pravidlem je seznámení účastníků s programem a aktivitami (lze doporučit použití reversu), před rizikovou aktivitou pak instruktáž s předvedením a popisem rizik a jejich minimalizace. [10]

7. Přehled mimořádných událostí ve společenských zařízeních

7.1. Úvod

Vývoj bezpečnosti ve společenských zařízeních byl velmi složitý a postupně se vyvíjel od zastaralých praktik a bezpečnostních zařízení, až po dnešní moderní technologická zařízení. A to jak po stránce zkušeností v praxi, tak po stránce technologického vývoje. Z tohoto důvodu považuji za nezbytné uvést přehled nejčastějších takových situací na území České republiky, se kterými se můžeme reálně setkat ve společenských zařízeních.

Mimořádné události nás mohou zastihnout téměř kdekoliv a hlavně v situacích kdy to budeme co nejméně čekat. Je dobré si uvědomit, co nám může vše hrozit. Samozřejmě bude veliký rozdíl, zda se budeme účastnit společenské akce někde v budově nebo na otevřeném prostranství, ale v celkové podstatě když uhodí už jakákoliv silná mimořádná událost uvedena níže, tak to může mít nedozírné následky, ať už jsem v budově nebo venku. Vše má své pro a proti.

7.2. Mimořádné události

Mimořádnou událostí se rozumí, škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací. [2]

7.3. Požár

Mimořádná požární událost je definovaná zákonem č. 133/1985 Sb. o požární ochraně s následujícími změnami zákona 425/1990 Sb., 40/1994 Sb., 203/1994 Sb., 163/1998 Sb., 71/2000 Sb., 237/2000 Sb., 320/2002 Sb., 413/2005 Sb., 186/2006 Sb., 281/2009 Sb., 341/2011 Sb., 350/2011 Sb., 350/2012 Sb., 303/2013 Sb., 344/2013 Sb., 64/2014 Sb., 320/2015 Sb. Zákony týkající se požární ochrany jsou uveřejněny v č. 34/1985 Sbírky zákonů na straně 0674. Zákon o požární ochraně byl schválen 17. 12. 1985 a je platný od 01. 07. 1986. [2]

Požárem se rozumí nežádoucí, nekontrolované a zpravidla již neovladatelné hoření. Na našem území je požár jeden z nejničivějších živlů a je často druhotným účinkem některých jiných katastrof. K jeho vzniku je potřeba hořlavý materiál, dostatek kyslíku a vhodná zápalná teplota. [1]

Příčinou požárů bývá člověk – úmyslné zapálení, nedbalost atd., nebo příroda – blesky, výbuchy plynů, samovznícení, zkraty spotřebičů atd. Dochází ke značným materiálním škodám a nezřídka k devastaci krajiny. [4]

Většina obyvatel si neuvědomuje, jak málo stačí, aby vznikl požár, ať už budou třeba na nějaké sportovní akci nebo na plese své bývalé školy. Všude kolem je spousta elektrických přístrojů, ve kterých může během sekundy vzniknout zkrat a neštěstí na sebe nenechá dlouho čekat. Vznikne panika a neznalost většiny lidí jak se v dané situaci zachovat, čím nebo kým se řídit, jak se dostat do bezpečí a najít cestu ven, je podle mého šetření opravdu mizivá.

7.4. Bouře

Bouře je soubor elektrických, akustických a optických jevů vznikajících mezi oblaky navzájem a zemí. [4] Vzniká vzájemným posunem vzdušných hmot s rozdílnou teplotou a jejich třením o zemský povrch. [1]

Největším rizikem jsou blesky, které mohou způsobit zranění nebo smrt osob, poškození majetku či požár. [4] Dalším nebezpečím je výpadek elektrického proudu, radiového a televizního signálu nebo radarů. Sekundárně může docházet k nejrůznějším průmyslovým haváriím. [1]

Spousta obyvatel si řekne „obyčejná bouřka“, ale ve skutečnosti i obyčejná bouřka může způsobit nedozírné následky a ztráty na lidských životech. Obzvlášť v teplých letních dnech dokáže přijít strašně rychle a než se stihneme z vysluněné louky na koncertě nebo zahradní slavnosti schovat může být pozdě, protože jsme si nevšimli v tak horkém dnu, že kolem nás jsou vysoké stožáry s aparaturou, ze kterých hraje hudba a různé LCD televize nebo, že kolem rostou vysoké stromy a blesk do nich může uhodit zcela nečekaně a opravdu rychle a reakce je zcela nemožná.

7.5. Vichřice

Vichřice je dlouhodobější atmosférický jev spojený s přechodem atmosférické fronty a změnou tlaku. Vichřicí se rozumí vítr o intenzitě minimálně 25 m/s. Při vichřici hrozí výpadek elektrického proudu, zničení majetku, omezení dopravy a zranění osob. Nebezpečí hrozí také z létajících trosek. [4]

Při vichřici Andrea z 5. ledna 2012 dosahoval vítr v nárazech 40 až 80 km/h, místy i 100km/h. Nejvíce byla zasažena oblast Krkonoš. Následkem bylo nejen množství popadaných stromů, ale i velký počet dopravních nehod a poškozených budov. [2]

Obyvatelé často v dané situaci přeceňují své síly, a i když venku panuje vichřice, řeknou si „mám to kousek do domu, to přeběhnu“ a místo aby zůstali v relativně bezpečném prostředí koncertních hal a sportovních budov atd., tak se vydají domů a neuvědomí si, že

po cestě jim hrozí spousta nebezpečí. Jen jedna jediná taška co uletí ze střechy nebo ulomená větev je může ve vteřině připravit o jejich život.

7.6. Povodně

Povodně dělíme na přirozené a zvláštní. Přirozená povodeň má svůj původ v přírodních jevech, jako je tání sněhu, dešťové srážky a zatarasení toků ledovými krami. Zvláštní povodeň je způsobena nejčastěji poruchou vodního díla.

V České republice představují povodně největší nebezpečí mezi přírodními katastrofami. Způsobují nejen rozsáhlé majetkové škody, ale i ztráty na životech. V neposlední řadě dochází k devastacím rozsáhlého území. [1]

Mezi největší události v České republice patří povodně na Moravě z roku 1997, potom povodně v roce 2002, 2009 a 2013. Stále se zvyšující četnost tohoto jevu ukazuje, že obyvatelstvo musí být pečlivě připraveno. [2]

Při povodních si lidé nemusí ani uvědomit, že i když v dané lokalitě nemusí hrozit povodně, neznamená to, že o pár bloků dále nemůže povodeň podmáčet strom, který spadne na elektrické vedení a způsobí výpadek proudu. Najednou místo romantického koncertu v hale skončíte v nemocnici, protože vznikne panika, lidé nebudou vědět co se děje a než najdou únikový východ, který i při výpadku elektrického proudu dále svítí z vlastního zdroje, tak lidé kolem se ušlapou, nebo v tom lepším případě se střetnou čelně s dalším návštěvníkem.

7.7. Radiační havárie

Radiační havárie je radiační nehoda, jejíž následky vyžadují naléhavá opatření na ochranu obyvatelstva a životního prostředí. [3]

Jedná se o událost, která má za následek nepřípustné uvolnění radioaktivních látek nebo ionizujícího záření nebo ozáření osob. V souladu s definicí se plánují a připravují neodkladná opatření pro taková jaderná zařízení, kde je stanovena zóna havarijního plánování. Na území České republiky se toto týká JE Dukovany a JE Temelín. [4]

Tato havárie je velice jedinečná, její následky jsou děsivé, bezpečnostní opatření jsou vysoká, ale i přes tak vysoká opatření historie pamatuje par radiačních havárii. Třeba Černobyl, kde zemřelo přes 4000 lidí a dalších 600 lidí bylo zasaženo. A i přes takové katastrofy těchto elektráren se zřizují koncerty a různé festivaly a závody. V blízké době se má rozhodnout o spuštění dalších dvou bloků JE Temelín, můj názor na danou věc je takový, že i když se spustí nové bloky, elektřinu nám stejně nezlevní a riziko katastrofy radikálně stoupne.

7.8. Únik nebezpečné látky

Havárie s únikem nebezpečných látek je mimořádná, částečně zcela neovladatelná, časově a prostorově ohraničená událost, která vznikla, nebo její vznik bezprostředně hrozí v souvislosti s užíváním objektu nebo zařízení, v němž je nebezpečná látka vyráběna, zpracovávána, přepravována, používána nebo skladována, a která vede k bezprostřednímu nebo následnému závažnému poškození nebo ohrožení života a zdraví občanů, hospodářských zvířat, životního prostředí, nebo ke škodě na majetku. [6]

Únik může nastat u jakéhokoliv objektu, kde jsou tyto látky skladovány, nebo při jejich přepravě. [4]

Závažné případy havárií nebezpečných látek představují dopravní nehody při přepravě těchto látek. Taková událost je nebezpečná tím, že se nedá předvídat místo havárie, druh uniklé nebezpečné látky ani rizika. Nemusí jít vždy jen o klasickou dopravní nehodu, ale také o závadu nebo nedbalost přepravce, jejímž následkem dojde k úniku nebezpečné látky.

Jak už bylo zmíněno výše, tak největší riziko představuje převoz těchto látek, při kterých je riziko dopravní nehody. Když se zamyslím tak srážka vlaků např. u O2 arény v Praze, kde hned v její blízkosti vede železniční trať a i železniční doprava převáží chemikálie, tak neštěstí může být velice děsivé. Po cestě ať už do Prahy na koncert, nebo za jinou společenskou akcí si určitě všimáte po cestě spousty restaurací hned u silnice. A tam je riziko opravdu hodně vysoké a nedělá mi vůbec dobře, když vidím na zahrádkách restaurací i malé děti. Při převrácení cisterny u takového objektu a zalití návštěvníků chemikálií může být zmařena spousta lidských životů. A i když jsme ve sportovní hale, tak unik nebezpečné látky se dostane dovnitř a v davu jsou následky potom ještě vyšší. Většina obyvatel si toto riziko bohužel ani neuvědomuje.

7.9. Destrukce budovy

Potencionálně jsou ohroženy všechny budovy. Následky bývají fatální zejména v městských sídlištích, v hromadné zástavbě nebo u výškových budov. Plošná destrukce většího množství budov bývá zapříčiněna nejčastěji povodněmi, rozsáhlými požáry, nebo na našem území málo pravděpodobným zemětřesením. Příčinou většinou bývá selhání lidského faktoru nebo technická závada jako je projekční nebo stavební chyba, vadný rozvod plynu. Další příčinou může být živelní pohroma. [4]

Hodně majitelů budov, kteří je pronajímají ke společenskému využití si myslí, že nemovitost jim je jen k tomu aby jim vydělávala peníze a na její opravy a údržbu vůbec

nemyslí. Raději si koupí nový sportovní vůz než aby udělali novou střechu na své nemovitosti a potom se diví proč se propadl strop, když do něj už dva roky zatékalo. Proto by bylo dobré se zamyslet, do jaké budovy budeme vstupovat, nebo na jaký koncert půjdeme, jestli do haly kde je střecha, nebo budeme pod širým nebem někde na louce a v neposlední řadě, jestli vám nehrozí nebezpečí.

7.10. Vlna veder

Horko a vysoká vlhkost vzduchu mohou způsobit křeče, vyčerpání, úpal, v extrémních případech i smrt. Staří lidé a děti jsou přitom nejzranitelnější. Rekordní vlna veder v roce 2003 způsobila v Evropě 70 tisíc úmrtí a škody v zemědělství a lesnictví v hodnotě více než 13,1 miliard € (360 miliard CZK). [18]

Vysoké jsou pro zdraví méně škodlivé, když je vzduch suchý. Z modelů však vyplývá, že lidé v údolích a městech na pobřeží Středozemního moře budou mít horka i vysokou vlhkost. [18]

Většina letních koncertů a společenských akcí se koná venku pod širým nebem a vysoké teploty a málo tekutin na sebe nenechá dlouho čekat a můžeme omdlít a lidé v tom davu si nás nemusí všimnout a ušlapou nás.

7.10.1. Nebezpečí přehřátí organismu

Podmínky prostředí vnímá každý člověk jinak. Často se stává, že ve stejné místnosti je některým lidem chladno a jiným horko. Člověk vnímá teplotu tzv. termoreceptory, které jsou umístěny v kůži. Zda je nám horko, nebo chladno proto vnímáme celým svým tělem.

Pocit tepelné pohody je stav, kdy lidské tělo vydává do okolí stejné množství energie, jako z něj přijímá. Pokud se naše tělo přehřívá, pociťujeme horko, a když tělo více energie vydává, než přijímá, pociťujeme chlad. Avšak tepelnou pohodu kromě teploty vzduchu ovlivňují ještě další tři veličiny: vlhkost vzduchu, rychlost větru a sluneční záření.

Nebezpečí přehřátí organismu si proto někdy nemusíme uvědomovat. Horké podmínky nejhůře snášejí staří lidé, malé děti a zdravotně postižení lidé (např. se srdeční vadou). [18]

V davu na koncertě je velice těžké se dostat pro pití a nedostatek tekutin a to množství lidí na sobě namačkaných způsobí hned přehřátí organismu a kolabování když jsme v davu lidí, co poslouchá svého oblíbeného interpreta a nevnímá, tak nás velice jednoduše přehlédne a opět je veliké riziko ušlapání.

7.10.1.1. Úpal

Úpal je způsoben nadměrným horkem a hrozí např. v podkrovním bytě nebo při jízdě v přehřátém autě. Projevuje se zvýšenou tělesnou teplotou, malátností, zvracením a ztrátou vědomí. [18]

7.10.1.2. Úžeh

Hrozí při pobytu na přímém slunci, pokud je záření silné, stačí i krátká doba. Mezi příznaky patří bolest hlavy, závratě, zrychlení srdeční činnosti a změny krevního tlaku, zarudnutí pokožky. Někdy se potíže mohou projevit až s několikahodinovým zpožděním. [18]

7.10.2. Další nebezpečí způsobená vedry

S vedry úzce souvisejí i další nebezpečí, např. dopravní nehody. Asfalt se horkem roztéká, kola vozidel s vyšší hmotností se do něj mohou i bořit, a zhoršuje se proto jejich ovládání. Někdy se horkem pokroučí koleje tak, že hrozí vykolejení vlaků a tramvají. Při cestování autem bez klimatizace unavení řidiči snadno ztrácejí pozornost, při pomalé jízdě v koloně mohou ztratit i vědomí. [18]

7.11. Terorismus

Terorismem se rozumí plánované, promyšlené a ve většině případů politicky motivované násilí zaměřené proti nezúčastněným osobám, které slouží jako prostředek k dosažení vytyčených cílů. Začíná se však vyskytovat i terorismus s kriminální motivací nebo náboženský terorismus. [5]

V současné době se terorismus stává fenoménem a dochází k jeho rychlé globalizaci. K teroristickému útoku může dojít kdykoliv a kdekoliv. Riziko teroristického útoku na našem území je malé. Předpokládaný cíl může být místo, kde se soustředí větší množství osob, jako jsou sportovní a kulturní akce, nákupní centra, nádraží, budovy důležité pro správu státu, významné objekty infrastruktury atd. [4]

Toto často vyslovované slovo terorismus se stalo fenoménem dnešní doby. Je velice těžké předpovídat, kdy a kde se může nějaká teroristická akce stát, obzvláště při světové krizi s migrací uprchlíků. Tohle je největší příležitost jak dostat teroristy dovnitř na území států a pro ně už je potom jednoduché dokončit to, proč se vydali na tak dlouhou cestu. Většinou je v tom politický podtext, ale stává se, že to udělá někdo jen tak, aby zviditelnil sebe anebo svou organizaci a to je potom velice těžké takové situaci předejít a zabránit. Útoky bývají prováděny proto, aby bylo co nejvíce škod a mrtvých, došlo k

zastašení obyvatel, a k tomu jsou v poslední době bohužel využívány společenské akce, ať už to jsou diskotéky v Paříži, koncerty, sportovní utkání, atd. V České republice je zatím tento jev opravdu ojedinělý oproti zahraničí. Je otázka na jako dlouho?

8. Dotazníkový průzkum

8.1. O průzkumu

Dotazníkový průzkum měl za cíl zjistit, jak lidé často navštěvují společenské akce a jak moc se zamýšlejí nad svojí ochranou a bezpečností na těchto akcích. Můj průzkum byl zcela anonymní a zúčastnilo se ho celkem 100 lidí. Otázky byly uspořádány tak aby se dotazovaní zamysleli nejen nad svojí ochranou a bezpečností, ale i nad ochranou a bezpečností lidí ve svém okolí.

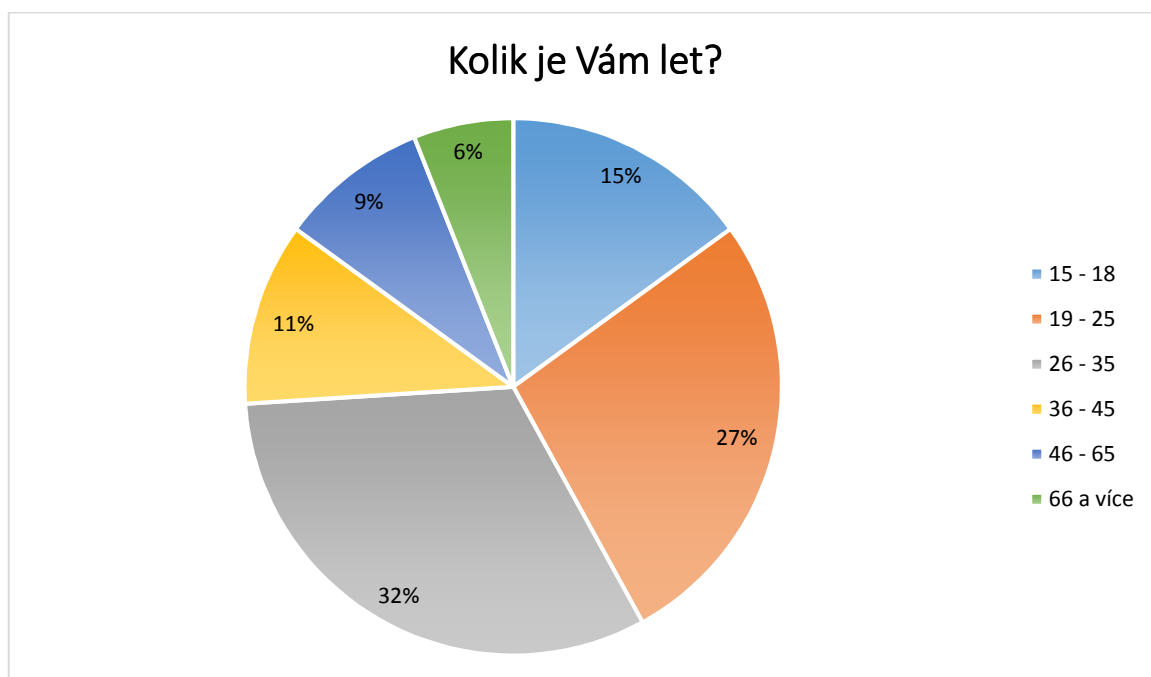
Tento dotazník nebyl nijak věkově omezen a zúčastnili se ho lidé téměř všech věkových kategorií, o to mi dalo větší přehled o tom, jak lidé uvažují nad svojí ochranou a bezpečností vzhledem ke svému věku.

V další části mé diplomové práce budou vyhodnoceny a rozebrány otázky a odpovědi dotazovaných osob a odpovědi řešené v dotazníkovém průzkumu.

Otázka č. 1 - Kolik je Vám let?

První otázkou jsem se zaměřil na věk dotazovaných osob. Ve věku 15 - 18 let se zúčastnilo 15% osob. Druhá největší účast 27% osob, byla ve věku 19 - 25 let. Největší zastoupení osob, měla věková skupina 26 - 35 let a to 32%. Věková skupina 36 - 45 let měla 11% osob. Věk 46 - 65 let byl zastoupen 9% zúčastněných osob. Nejmenší zastoupení pak měla věková skupina 66 a více let, která měla 6% zastoupení ze všech dotazovaných.

Z tohoto grafu vyplývá, že společenské akce navštěvuje nejvíce lidí ve věku 19 - 35 let, celkem 59%. Jsou to lidé v plném rozkvětu pracovním i osobním, kteří se podílejí na chodu společnosti a jsou také nadějí do budoucna. Jejich ohrožení jsou společensky významná.

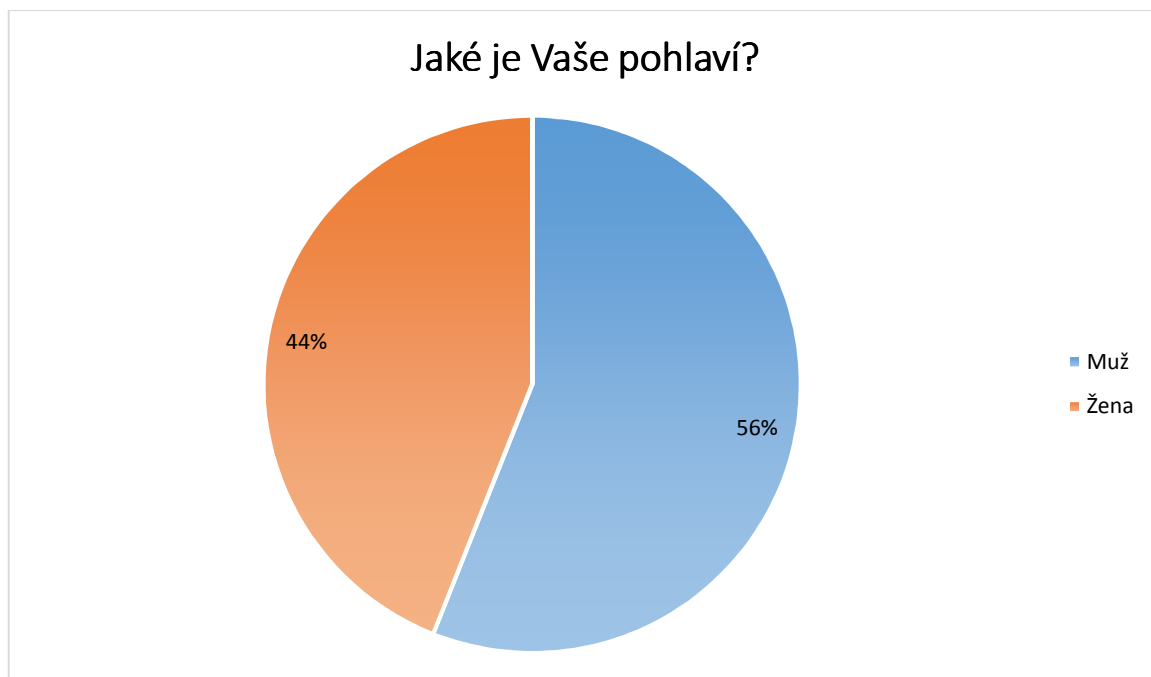
Graf 1: Kolik je Vám let.

Otázka č. 2 - Jaké je Vaše pohlaví?

V této otázce jsem chtěl zjistit, jaké pohlaví častěji navštěvuje společenské akce a zda na otázky dotazníku odpovídají více muži nebo ženy.

Bylo to 56% mužů, a 44% žen.

Zjistil jsem, že muži navštěvují společenské akce více než ženy a to o 12%.

Graf 2: Jaké je Vaše pohlaví.

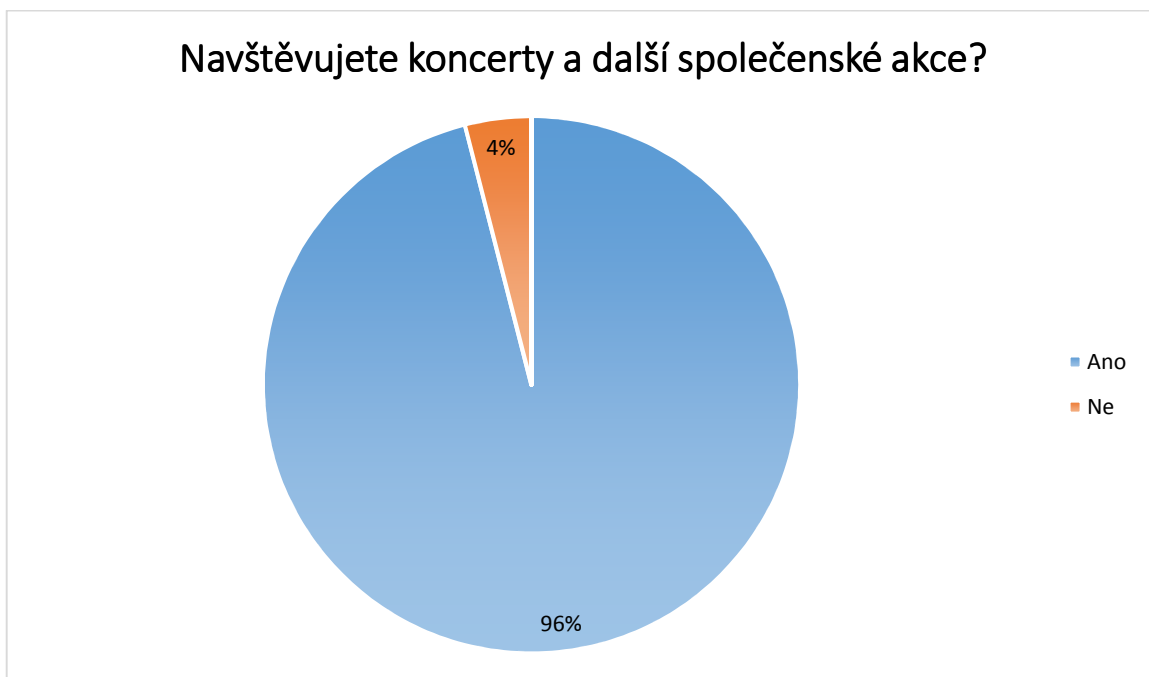

Otázka č. 3 - Navštěvujete koncerty a další společenské akce?

Tato otázka mi pomohla zjistit, jak velké množství dotazovaných, navštěvuje společenské akce.

Téměř většina dotazovaných, odpověděla, že navštěvuje společenské akce a to celých 96%. Zbylé 4% dotazovaných odpovědělo, že nenavštěvuje tato zařízení.

Z tohoto lze vyvodit, že velmi vysoký počet dotazovaných navštěvuje společenské akce a je tedy potřeba více dbát na svojí bezpečnost a ochranu.

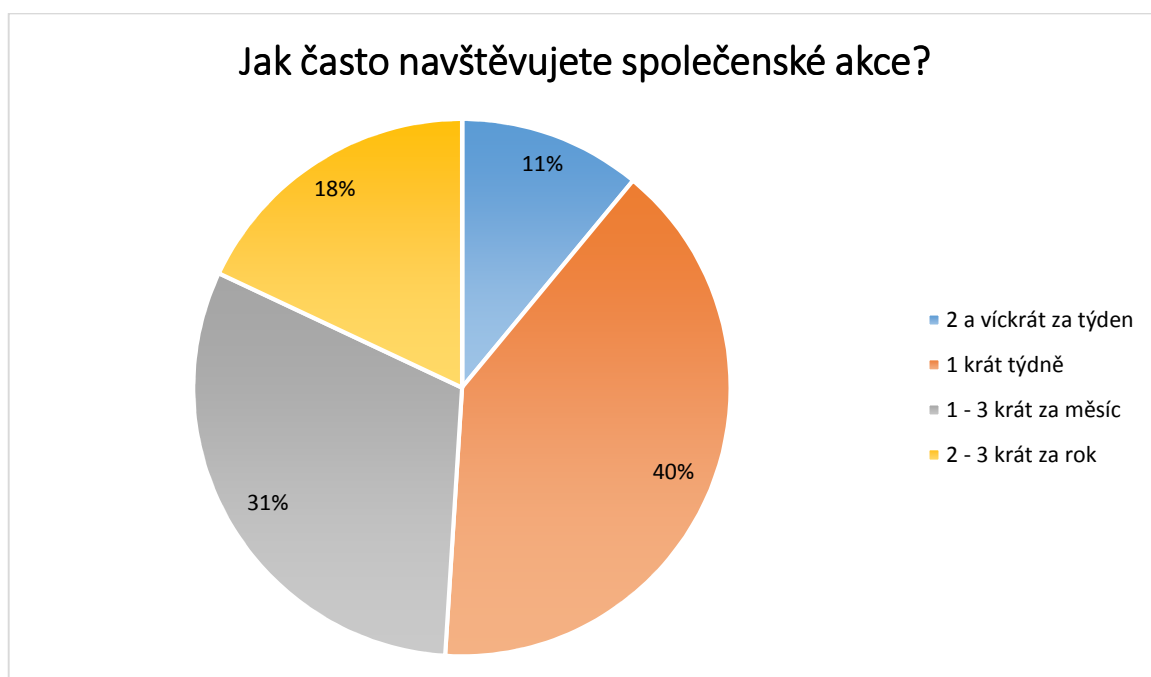
Graf 3: Navštěvujete koncerty a další společenské akce.

Otázka č. 4 - Jak často navštěvujete společenské akce?

Touto otázkou jsem chtěl zjistit, jak často a jestli vůbec lidé navštěvují společenské akce.

Celých 11% dotazovaných, navštěvuje společenské akce 2 a vícekrát za týden. Většina dotazovaných, což bylo 40%, navštěvuje společenské akce 1 krát týdně. Odpověď 1 - 3 krát za měsíc, byla jako druhá nejvíce označované v mém dotazníku a to 31%. A zbylých 31% dotazovaných, navštěvuje společenské akce 2 - 3 krát za rok.

Zde jsem se dozvěděl, že lidé velice často navštěvují společenské akce a tím pádem je riziko jejich ohrožení ochrany a bezpečnosti velice vysoké a je zapotřebí na těchto akcích dbát přísnějších vstupních kontrol a kvalitní pořadatelské služby. Jde však o to, kdo tuto kvalitní službu bude platit.

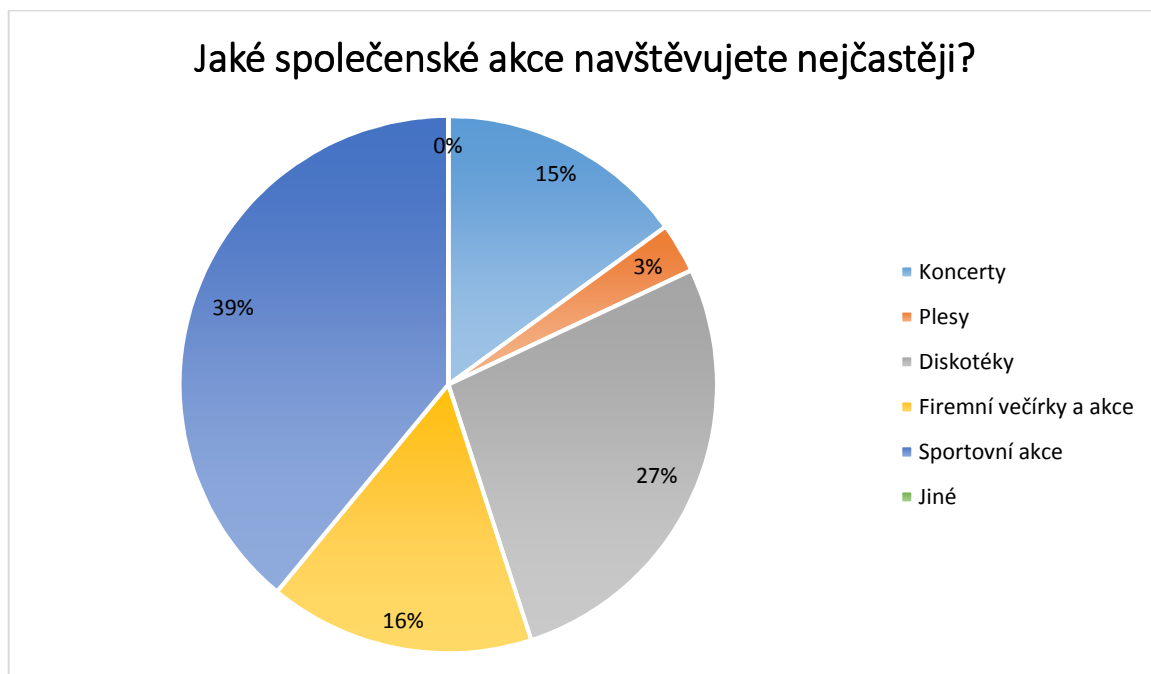
Graf 4: Jak často navštěvujete společenské akce.

Otázka č. 5 - Jaké společenské akce navštěvujete nejčastěji?

Dále v mém dotazníku mě zajímalo, jaké společenské akce lidé navštěvují nejčastěji.

Na koncerty chodí 15% dotazovaných lidí. Nejslabší zastoupení v mém průzkumu mají plesy a to 3%. Na diskotéky chodí 27% dotazovaných. Celých 16% chodí na firemní večírky a akce. A nejčastěji dotazovaní lidé navštěvují sportovní akce a to celých 39%.

Zjistil jsem, že největší riziko hrozí při sportovních akcích. A z toho vyplývá, že právě sportovní akce jsou nejrizikovější společenské akce u nás. Proto je nutné na stadionech a dalších místech konání sportovních akcí, dbát vysoké pozornosti na ochranu a bezpečnost hlavně diváků a lidí kolem sportovní akce.

Graf 5: Jaké společenské akce navštěvujete nejčastěji.

Otázka č. 6 - Přemýšlel/a jste o své ochraně a bezpečnosti při společenských akcích?

V této otázce jsem se chtěl utvrdit v tom, že lidé málo přemýšlí nad svojí ochranou a bezpečností při společenských akcích.

Odpověď „ANO“ označilo 42% dotazovaných, což není zrovna vysoké procento. „Ne“ označilo 58% dotazovaných.

Udivuje mě, jak málo lidí stále přemýšlí nad svojí ochranou a bezpečností při společenských akcích obzvláště v dnešních světových katastrofách a teroristických útocích. Mé zjištění ukazuje, jak je situace vážná, že lidé si neuvědomují, co jim může hrozit a tím snižují svoje vnímání ochrany a bezpečnosti na společenských akcích a při možné hrozbě vyvolávají paniku a zmatek, a potom se v davovém šílenství ušlapají.

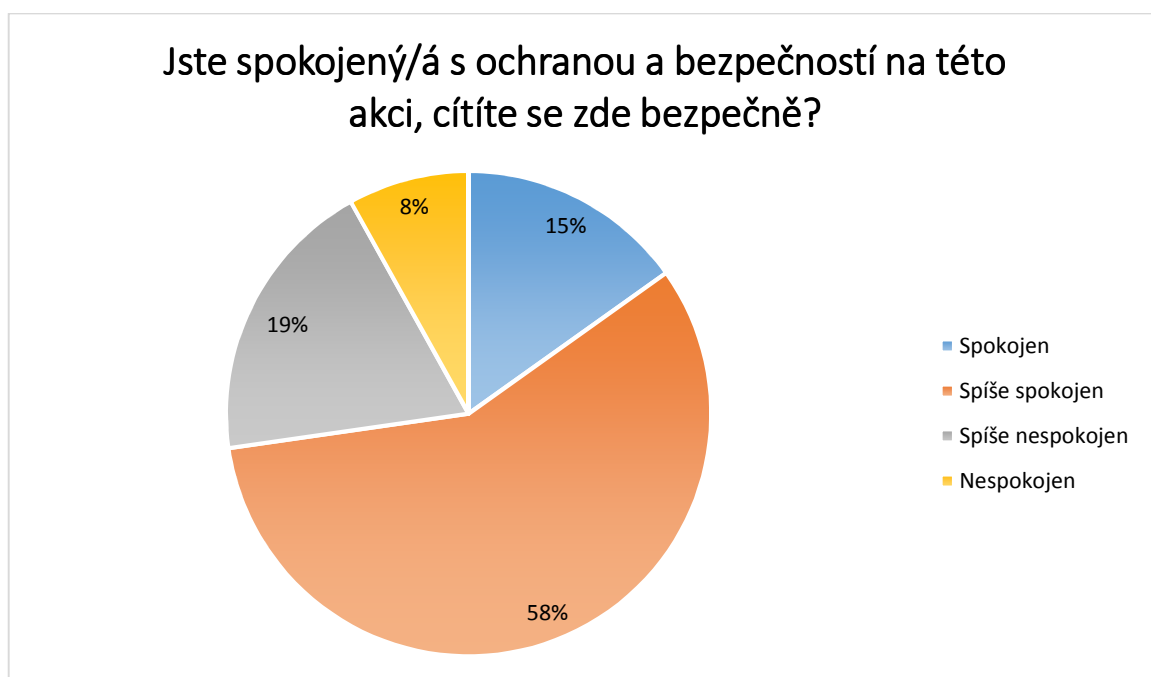
Graf 6: Přemýšlel/a jste o své ochraně a bezpečnosti při společenských akcích.

Otázka č. 7 - Jste spokojený/á s ochranou a bezpečností na této akci, cítíte se zde bezpečně?

Při většině společenských akcí, je zabezpečena ochrana a bezpečnost nějakou pořadatelskou nebo bezpečnostní agenturou a tak mě zajímalo, jestli vůbec tyto lidi někdo vnímá a jak se cítí.

Pouhých 15% dotazovaných uvedlo, že jsou spokojeni. Většina dotazovaných, 58% označilo, že jsou spíše spokojeni. Spíše nespokojeno bylo 19% dotazovaných. A nespokojeno bylo celých 8% dotazovaných.

Překvapilo mě, jak lidé opomíjejí svojí ochranu a bezpečnost, když se účastní společenských akcí. Díky tomu, si nepřipouštějí možná rizika, co jim může hrozit a vyvolávají tak paniku a davová šílenství.

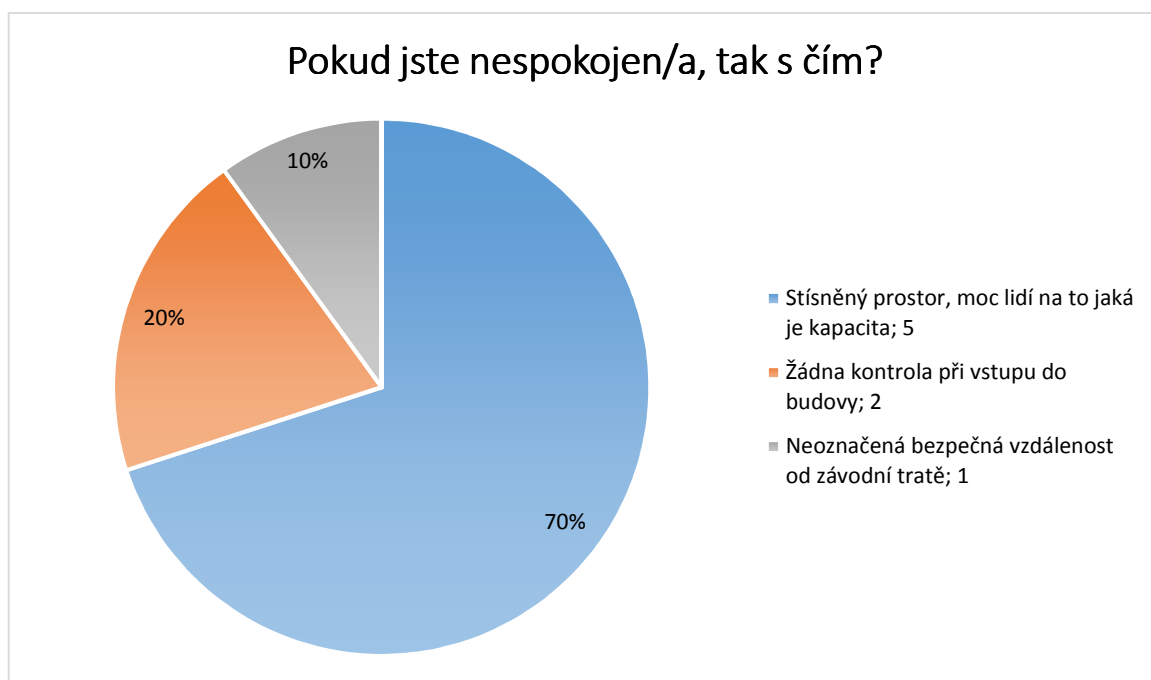
Graf 7: Jste spokojený/á s ochranou a bezpečností na této akci, cítíte se zde bezpečně.

Otázka č. 7a - Pokud jste nespokojen/a, tak s čím?

Tato otázka je jako doplňující k otázce předchozí. Chtěl jsem blíže specifikovat nespokojenost dotazovaných.

Na tuto otázku odpovědělo jen 8% z dotazovaných, kteří označili v předchozí otázce, že jsou nespokojeni. Jako hlavní věc, na kterou si stěžovalo pět dotazovaných, což bylo 70% z dotazovaných k dané otázce, byl stísněný prostor, moc lidí na to jaká byla kapacita hal a areálů kde se akce pořádali. Dva dotazovaní si stěžovali, že při vstupu na akci nebyla žádná kontrola lidí, co mají u sebe a jestli to nemůže ohrozit ochranu a bezpečnost účastníků této akce. Toto odpovědělo 20% z dotazovaných k dané otázce. A poslední pouze jeden dotazovaný odpověděl, že je neoznačena bezpečná vzdálenost od závodní tratě a tím je veliké riziko ohrožení naší ochrany a bezpečnosti při takovýchto akcích.

Byl jsem velice mile překvapen, že se nad danou otázkou pár dotazovaných lidí opravdu zamyslelo a dokázalo se k ní vyjádřit. Tohle považuji opravdu za kladný výsledek.

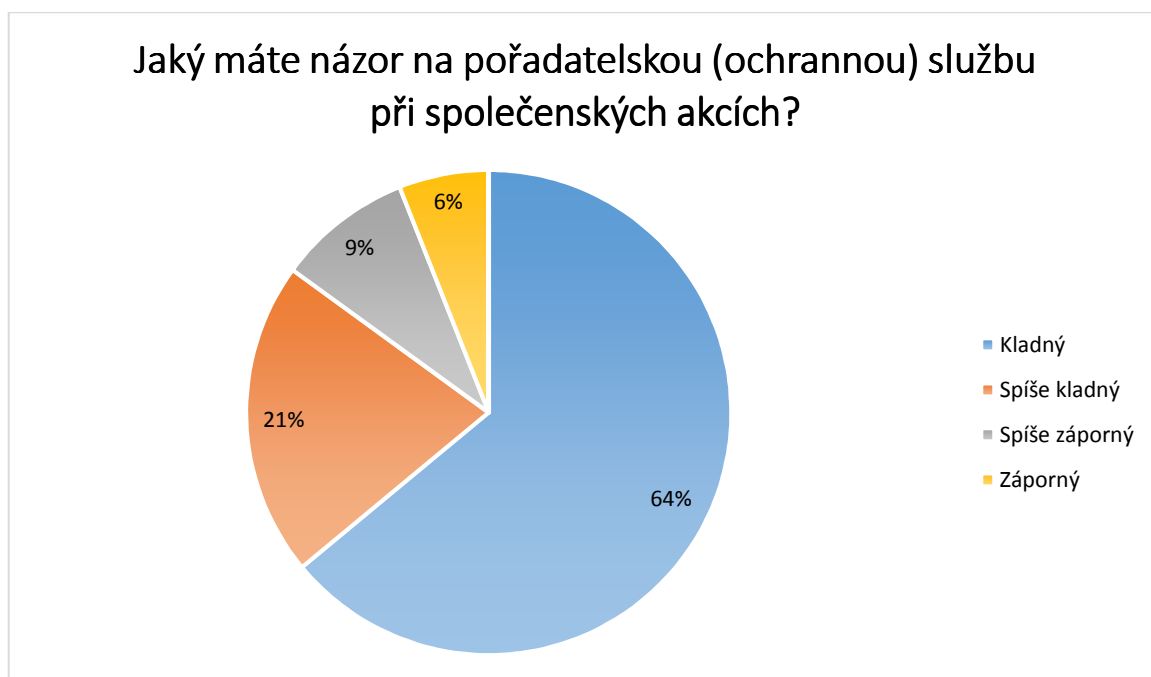
Graf 7a: Pokud jste nespokojen/a, tak s čím.

Otázka č. 8 - Jaký máte názor na pořadatelskou (ochrannou) službu při společenských akcích?

Jak jsem se zmiňoval už výše, tak spousta společenských akcí, troufám si říci, že v dnešní době už většina, má tyto akce zabezpečeny buďto vlastní, nebo soukromou bezpečnostní pořadatelskou službou a zajímalo mě, jaký mají na to dotazovaní názor a jestli vůbec tyto lidi vnímají.

Většina dotazovaných celých, 64%, má kladný názor na tuto službu. Spíše kladný názor na tuto službu má 21% dotazovaných. Spíše záporný názor na tuto službu má 9% dotazovaných. A nejméně dotazovaných tedy 6%, odpovědělo, že má záporný názor na tuto službu.

Jsem rád, že většina dotazovaných má kladný nebo spíše kladný názor na tuto pořadatelskou službu při společenských akcích. Myslím si, že si totiž uvědomují, že jde hlavně o jejich bezpečí a ochranu, tak je dobře, že se k tomu staví pozitivně. Tato pořadatelská služba je totiž poučena, jak v případě ohrožení naší ochrany a bezpečí se zachovat a pomoci účastníkům společenské akce se dostat do bezpečí.

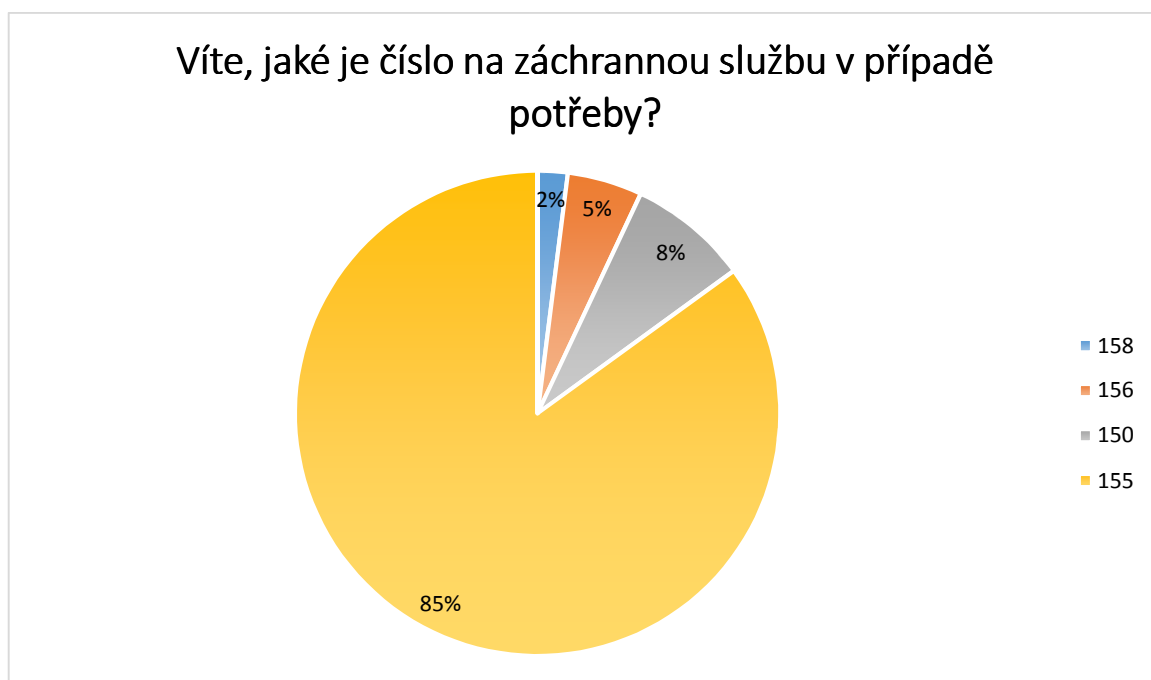
Graf 8: Jaký máte názor na pořadatelskou (ochrannou) službu při společenských akcích.

Otázka č. 9 - Víte, jaké je číslo na záchranou službu v případě potřeby?

Touto otázkou jsem chtěl poukázat na to, že ne úplně každý jak se může zdát, zná číslo na záchranou službu.

Číslo „158“ POLICIE ČR, označilo 2% dotazovaných. Číslo „156“ MĚSTSKÁ POLICIE, označilo 5% dotazovaných. „150“ HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČR označilo 8% dotazovaných. Správnou odpověď „155“ ZDRAVOTNICKÁ ZÁCHRANNÁ SLUŽBA, označilo 85% dotazovaných.

Potvrdil jsem si touto otázkou, že opravdu ne každý, zná číslo na zdravotnickou záchranou službu, což není pozitivní zjištění v dnešní moderní technické době a bylo by dobré, kdyby se lidé zamysleli sami nad sebou a své znalosti zlepšili a oprášili. Je to spíše lenost lidí, ale jde přece o jejich ochranu a bezpečnost, co jiného už by lidi mohlo donutit se trochu vzdělat, alespoň v těchto základních věcech, než jejich zdraví. Každý přeci ví, že v případě potřeby volat pomoc je každá vteřina rozhodující. Pokud člověku nepřivoláte včas pomoc, tak procento na jeho záchranu rapidně klesá.

Graf 9: Víte, jaké je číslo na záchranou službu v případě potřeby.

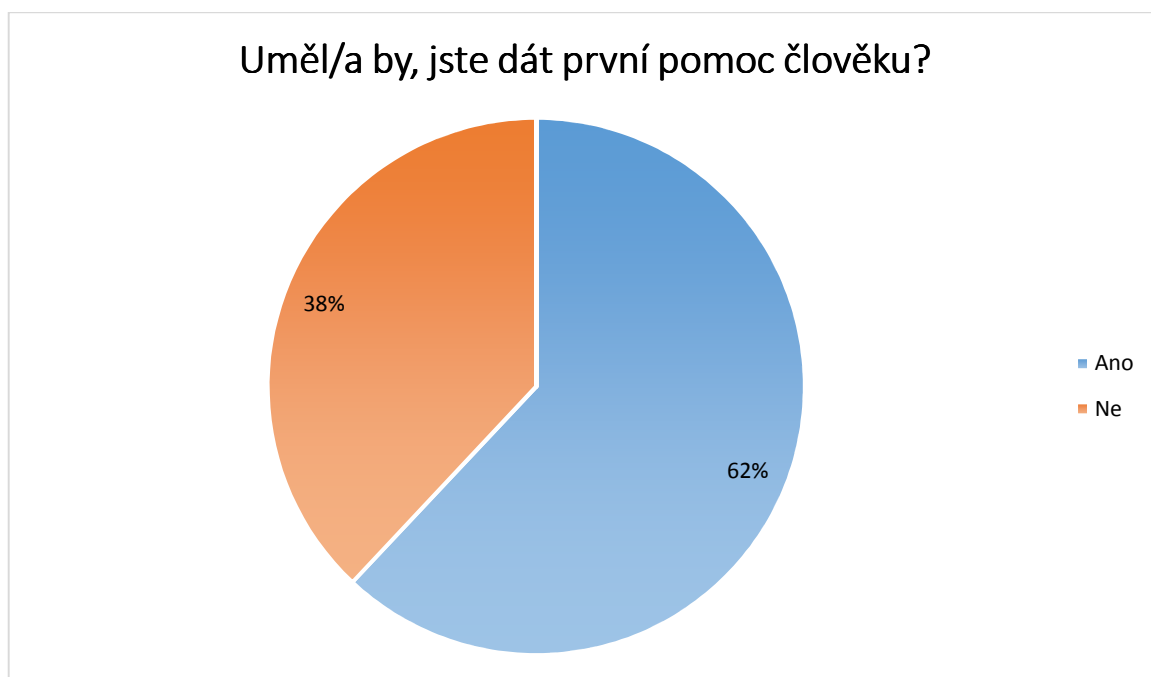

Otázka č. 10 - Uměl/a by, jste dát první pomoc člověku?

Nejsem si sám osobně jistý, jestli lidé vůbec dokáží v případě potřeby poskytnout první pomoc a hlavně jestli to vůbec umí a proto jsem tuto otázku vložil do mého dotazníku.

Pouze 62% dotazovaných označilo odpověď „ANO“, že by umělo poskytnout první pomoc člověku v případě potřeby. Pro mě je spíše alarmující procento označených odpovědí „NE“, tuto odpověď označilo 38% dotazovaných.

Toto zjištění je pro mě alarmující. Když nastane ohrožení naší ochrany a bezpečnosti, tak první kdo by nám mohl a měl pomoci, jsou lidé v naší blízkosti, a když tito lidé nebudou znát ani nejmenší základy jak poskytnout první pomoc, tak potom riziko ohrožení bezpečnosti hlavně našeho zdraví, je ještě mnohem vyšší. Je spousta akcí, kde se tyto základy ukazují a učí bezplatně, ale spousta lidí tomu nevěnují pozornost bohužel. Přece větší důvod si udělat chvilku a zlepšit své znalosti v tom jak zachránit někomu život by si měl najít každý. Obzvláště, když jde o naučení jak zachránit člověku život. Tím člověkem může být klidně někdo z našich blízkých a to je zapotřebí si uvědomit.

Graf 10: Uměl/a by, jste dát první pomoc člověku.

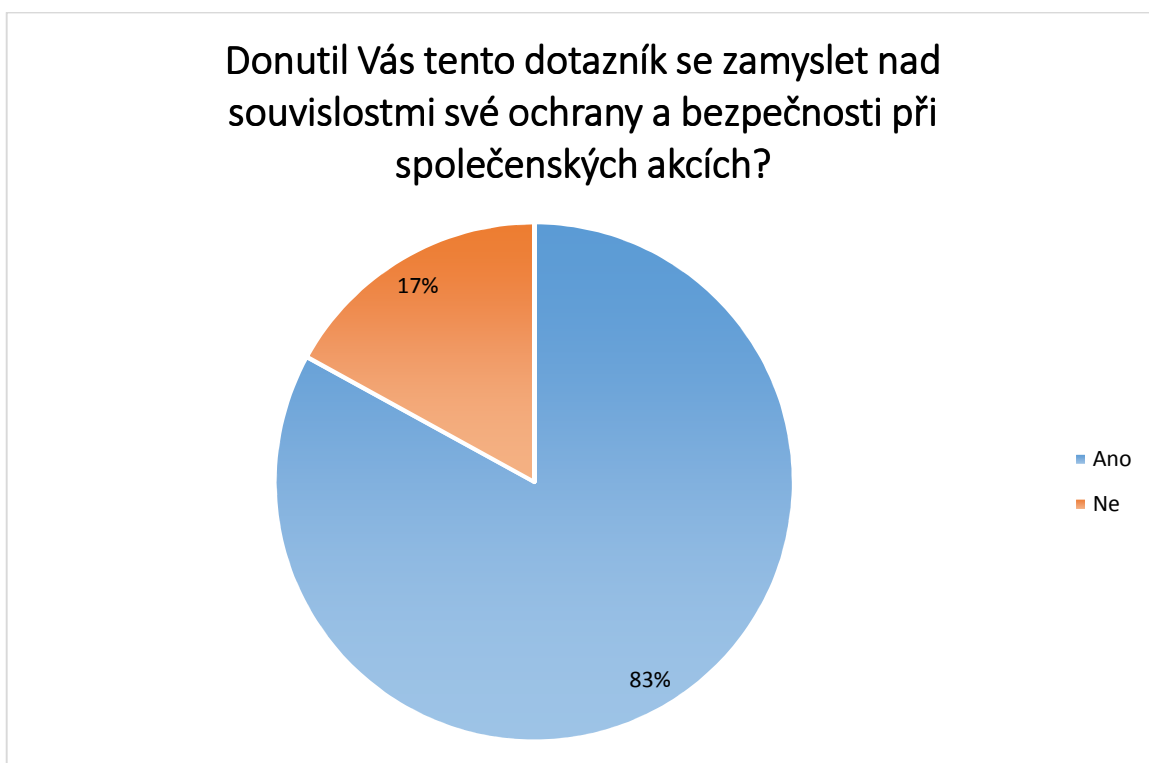
Otázka č. 11 - Donutil Vás tento dotazník se zamyslet nad souvislostmi své ochrany a bezpečnosti při společenských akcích?

Poslední otázkou jsem se chtěl dozvědět, jestli měl dotazník nějakou cenu a lidem něco dal. Byla to pro mě taková zpětná vazba.

Odpověď „ANO“ označilo 83% dotazovaných. A odpověď „NE“ označilo 17% dotazovaných.

Tímto výsledkem jsem spokojen a jsem rád, že to dotazovaným něco dalo a že můj dotazník nebyl zbytečný.

Určitě bych nikomu nepřál takovouto nesvízelnou situaci, kde by byl v ohrožení své bezpečnosti, ale věřím, že v životě si na tento můj dotazník ještě pár dotazovaných vzpomene.

Graf 11: Donutil Vás tento dotazník se zamyslet nad souvislostmi své ochrany a bezpečnosti při společenských akcích.

8.2. Vyhodnocení dotazníku

Z mého dotazníkového průzkumu je zřejmé, že lidé nedostatečně přemýšlí o své ochraně a bezpečnosti v dnešní době plné násilí a teroristických útoků, při společenských akcích. Můj obecný názor je, že každý se ve svém životě alespoň jednou zamyslel nad svojí ochranou a bezpečností při společenských akcích. Z odpovědí je zřejmé, že lidem chybí nějaké to vodítko, které by je přimělo, aby začali více přemýšlet nad svojí ochranou a bezpečností právě při tak oblíbených společenských akcích.

Za šestileté období mého studia ochrany obyvatelstva vím, že ochrana a bezpečí lidí je vždy na prvním místě, ať už jsou to fotbalové zápasy nebo večery na diskotékách. Hned za mojí vlastní bezpečností je samozřejmě bezpečí mých blízkých, rodiny, kamarádů a spolupracovníků. Velice moc mě mrzí chování lidí, kteří mohou poskytnout první pomoc a raději kolem projdou se sklopenou hlavou, jako že nic nevidí a ještě přidají do kroku, aby se co nejrychleji od této situace vzdálili. Většina lidí v mé blízkosti, ať to jsou mí kamarádi, známí nebo rodina ani neví jak poskytnout tu tak potřebnou první pomoc v dané chvíli. Na tyto slabší stránky lidí ukazuje i můj dotazník, kde lidé dokazují, že jsou nedůslední ve vnímání své bezpečnosti. Můj pohled na tuto věc je velice alarmující.

Z neznalosti dotazovaných, kteří vyplňovali můj dotazník, se nabízí otázka proč nevytvořit bezplatné kurzy občanů, kde by se učili jak poskytnout první pomoc člověku vedle sebe, nebo jak se postarat a svojí rodinu v případě nebezpečí. Dát lidem informace a snažit se tak dalším způsobem ochránit svoje bezpečí a minimalizovat možné ztráty pracujících obyvatel, kteří ten stát v podstatě živí, jenom kvůli tomu, že nedokáží správně zavolat odbornou pomoc, nebo poskytnout aspoň provizorní pomoc sami. Otázkou je zda by tam vůbec chtěli chodit a měli zájem nebo by byli lhostejní k těmto věcem dále.

Myslím, že by se lidé měli zamyslet sami nad sebou a nečekat až se něco stane a pak se věnovat informovanosti, jak se zachovat, když vznikne jejich ohrožení bezpečnosti a života. Lidé by se měli sami vzdělávat a preventivně připravovat jak pomoci člověku v jejich blízkosti, při ohrožení jeho bezpečnosti nebo dokonce života a ne stále čekat na impuls státu nebo někoho druhého, aby je to donutilo se somovzdělávat. Myslím si, že když lidé se budou vzdělávat sami od sebe, tak by mohlo výrazně pomoci, při poskytování prvotní zdravotní pomoci a zvýšení ochrany našeho zdraví a bezpečnosti při společenských akcích.

9. Závěr

Celou touto prací jsem se snažil poukázat na fakt, že lidé nejsou nijak připravováni na možné riziko a ohrožení jejich bezpečnosti, které může přijít v jejich každodenním životě tak i při společenských akcích jako jsou plesy, diskotéky, sportovní akce a koncerty atd.

Právě tento důvod mě dovedl k tomu, abych se rozhodl napsat tuto práci a snad alespoň trošku pomoci na úroveň ochrany a bezpečnosti při společenských akcích. Bohužel lidé tyto vědomosti z velké části nemají, a ani nepociťují potřebu se v těchto situacích dále vzdělávat. Což si myslím, že by tedy měli, už jen kvůli své ochraně a bezpečí nebo ochraně bezpečí svých blízkých. Já osobně si myslím, že lidé stále žijí v tom předsudku „Mě se nic stát nemůže a tím pádem se mě to netýká“ a neuvědomují si tím, co může kdykoliv na našem území nastat.

Myslím si, že vzděláváním o vlastní ochraně i bezpečnosti by se mělo začít už od školní mládeže, to je totiž podle mě ideální skupina, která není poznamenána předsudky a jako jediné skupině lidí je možné výuku nařídit povinně v rámci školní docházky. Ale k uskutečnění této vize, je potřeba velkého počtu pečlivě vyškolených kantorů, kteří v české republice momentálně chybí.

Ale bohužel ani tohle opatření není dostatečné. Aby tento systém fungoval, předpokládá teoretické znalosti nabyté v běžných školních předmětech, které budou následně prakticky procvičeny a školní mládež si tak lépe zapamatuje žádoucí návyky a určité vzorce chování při ochraně své bezpečnosti, bezpečnosti svých blízkých a bezpečnosti lidí kolem.

A to hlavní co mě zarazí na lidech v mém okolí, je jejich neznalost, která je velice vysoká a většina ani neví, že existuje nějaký obor ochrana obyvatelstva a hlavně mě zarazí jejich reakce a mnohdy i posměšky co to studuji za školu, ale to že jim ten člověk jednou může zachránit život, už jim uniká. Není tohle alarmující?

Dnešní doba je z hlediska ochrany obyvatelstva a jejich bezpečnosti, tak vypjatá a nikdo dnes nemůže vědět, kdy může přijít nějaký atentát teroristů. Proto doufám, že se jednou dočkám doby, kdy ochrana obyvatelstva nebude pro obyvatele synonymem válek a leteckých útoků, kdy krizové řízení nebude spojováno s finanční krizí a kdy občané budou samostatní a schopní se sebevzdělávat a především budou schopni reagovat při ohrožení jejich ochrany a bezpečí.

Moje veliké přání je, aby lidé po přečtení mé diplomové práce začali více vnímat svoji ochranu a bezpečnost a v případě její ohrožení věděli jak se zachovat a dokázali

podat pomoc nejen sobě, ale i lidem ve své blízkosti. Mým velkým přáním by bylo, aby má práce pomohla po přečtení zachránit nejméně jeden lidský život a hlavně lidem pomohla více vnímat své okolí.

10. Referenční seznam

- [1] ŘÍHA, M. Živelní pohromy. 1. vyd. Praha: Armex, 2006, 107 s. ISBN 80-867-9532-2
- [2] *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. 2016 [cit. 2016-4-23]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/>
- [3] Ministerstvo vnitra České republiky [online]. 2015 [cit. 2016-3-23]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/>
- [4] Portál krizového řízení pro JMK [online]. 2015 [cit. 2016-4-23]. Dostupné z: <http://www.krizport.cz/>
- [5] KROUPA, M – ŘÍHA, M. Ochrana obyvatelstva. 1. vyd. Praha: Armex, 2006, 100 s. ISBN 80-867-9533-0
- [6] *Záchranný kruh* [online]. 2015 [cit. 2016-3-23]. Dostupné z: <http://www.zachranny-kruh.cz/>
- [7] Policie České republiky [online], 2015 [cit. 2016-05-24]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/>
- [8] Vláda České republiky [online], 2016 [cit. 2016-04-28]. Dostupné z: <http://www.vlada.cz>
- [9] Evropský parlament [online], 2015 [cit. 2016-05-28]. Dostupné z: <http://www.evropsky-parlament.cz>
- [10] Bezpečnost při organizování sportovní akce [online], 2015 [cit. 2016-05-11]. Dostupné z: <http://www.palestradobrovolnik.webnode.cz>
- [11] Identifikace nebezpečných látek [online], 2016 [cit. 2016-05-22]. Dostupné z: <http://www.sdhzlicin.cz>
- [12] Asociace ekologických organizací [online], 2015 [cit. 2015-11-28]. Dostupné z: <http://www.zelenykruh.cz>
- [13] Zdravotnická záchranná služba hlavního města Prahy [online], 2015 [cit. 2015-10-28]. Dostupné z: <http://www.zzshmp.cz>
- [14] Ministerstvo Zdravotnictví České republiky [online], 2015 [cit. 2016-04-29]. Dostupné z: <http://www.mzcr.cz>
- [15] Asociace zdravotnických záchranných služeb České republiky [online], 2016 [cit. 2016-04-29]. Dostupné z: <http://www.azzs.cz>
- [16] NOVÁK, J. Mimořádné události a krizové situce. Studijní texty k výuce předmětu.

[17] Vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek - krizové řízení [online]. 2008 [cit. 2016-6-22]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/>

[18] PLUCKOVÁ, I., et al. Jak se zachovat když. 1. Vyd. Brno: Nová škola, s.r.o., 2015, ISBN 978-80-7289-746-9

Příloha

Dotazník

Vážený pane, vážená paní,

jmenuji se Lukáš Stránský a jsem studentem posledního ročníku magisterského studia oboru tělesná výchova a sport se specializací na ochranu obyvatelstva na fakultě tělesné kultury Univerzity Palackého v Olomouci. Pro svou diplomovou práci jsem si vybral téma „Ochrana člověka při společenských akcích“. Můj dotazník by měl vést k podrobnějšímu průzkumu lidí, jak přemýšlí nad svou bezpečností a možnými riziky při společenských akcích jako jsou koncerty na loukách nebo v halách, diskotéky, společenské večírky, firemní večírky, sportovní akce, plesy at' už ve sklepech nebo horních patrech budov, atd... Proto bych Vás rád tímto požádal o podrobné přečtení otázek a jejich následné označení křížkem.

Dotazník je anonymní a všechna data budou využita pouze jako podklad pro mou diplomovou práci.

Předem děkuji za Vámi věnovaný čas!

1. Kolik je vám let?

- a) 15 - 18
- b) 18 - 25
- c) 25 - 35
- d) 35 - 45
- e) 45 – 65
- f) 65 a více

2. Jaké je vaše pohlaví?

- a) Muž
- b) Žena

3. Navštěvujete koncerty a další společenské akce?

- a) Ano
- b) Ne

4. Jak často navštěvujete společenské akce?

- a) 2 a vícekrát týdně
- b) 1 krát týdně
- c) 1 - 3 krát měsíčně
- d) 2 - 3 krát za rok

5. Jaká společenské akce navštěvujete nejčastěji?

- a) Koncerty
- b) Plesy
- c) Diskotéky
- d) Firemní večírky a akce
- e) Sportovní akce
- f) Jiné

.....

6. Přemýšlel/a jste o své ochraně a bezpečnosti při společenských akcích?

- a) Ano
- b) Ne

7. Jste spokojený/á s ochranou a bezpečností na této akci, cítíte se zde bezpečně?

- a) Spokojen
- b) Spíše spokojen
- c) Spíše nespokojen
- d) Nespokojen

7a. Pokud jste nespokojen/a, tak s čím?

.....

8. Jaký máte názor na pořadatelskou (ochrannou) službu při společenských akcích?

- a) Kladný
- b) Spíše kladný
- c) Spíše záporný
- d) Záporný

9. Víte, jaké je číslo na záchrannou službu v případě potřeby?

- a) 158
- b) 156
- c) 150
- d) 155

10. Uměl/a by, jste dát první pomoc člověku?

- a) Ano
- b) Ne

11. Donutil Vás tento dotazník se zamyslet nad souvislostmi své ochrany a bezpečnosti při společenských akcích?

- a) Ano
- b) Ne